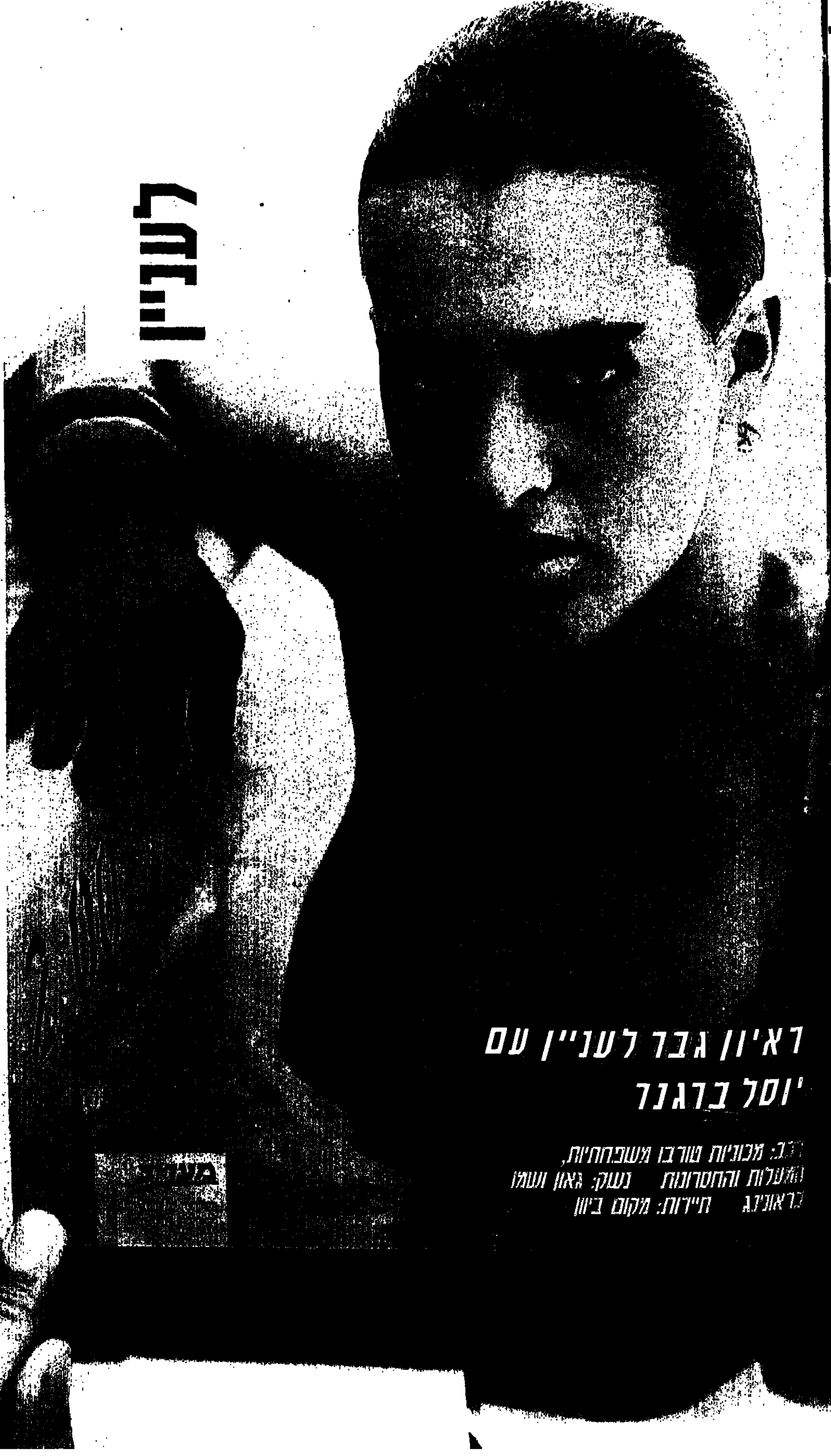

לעניין

ראיון גבר לעניין עם
יוסל ברגנר

רכב: מכוניות טורבו משפחתיות,
המעלות והחסרונות   נשק: גאון ושמו
בראונינג   תיירות: מקום ביוון

חניון כפר חטים

בתי נופש מפוארים וממוזגים
הכוללים: חדר מגורים, חדר שינה, חדר ילדים, מטבח ושרותים עם ריהוט מלא מא' ועד ת'.
המחיר לזוג **45** ש"ח תוספת לילד **12** ש"ח כולל מ.ע.מ.

המחיר ל-**4** נפשות מ-**1.7.86**
107 ש"ח כולל מ.ע.מ.

* מסעדה * מרכולית * משטח דשא מרכזי עם משחקי ילדים
* תאי קירור * אוירה נעימה.

מבצע עד ל-10.7.86
קרוון — 3 מיטות — **34.2** ש"ח
קרוון — 4 מיטות — **40.5** ש"ח
מקומות להקמת אוהלים
5 ש"ח למבוגר **2.5** ש"ח לילד (עד 10.7.86)
המחירים כוללים מ.ע.מ.

החל מ-11.7.86 יהיו בתוקף המחירים הבאים:
קרוון — 3 מיטות **43.5** ש"ח
קרוון — 4 מיטות **51.25** ש"ח
מקומות להקמת אוהלים
7 ש"ח למבוגר **3.6** ש"ח לילד
המחירים כוללים מע"מ

מבצע עד סוף חודש יוני!!!
(לא כולל שבועות)
4 לילות במחיר של 3 לילות (באמצע השבוע)

להזמנות: כפר חיטים
ד.נ. גליל תחתון 15280, טלפון: 067-95921-2

מועדון התיירות לנופש הנבון לקוראי

מדריך קניות עם הטבות בלעדיות לנופש בקיץ בחסות גרין קארד

כרטיס טיסה ללונדון כל שבוע!!!

יוגרל בין השולחים חשבונית + מודעת בית העסק המתפרסמת במדור זה

טבריה קיץ 1986

גרין קארד ישראל בע"מ
Greencard Israel Ltd.
דיזנגוף סנטר 510 ת"א, טל. 204494

מבצע עד 15/7 6% הנחה
אוהל יעקב 2 טבריה 91641-2

הסיני של סעקרס
ICE-CREAM
★ גלידות מובחרות
★ עוגות גלידה
רח' הבנים מדרחוב, טבריה טל 067-96447

ביג בן BIG BEN
פאב - מסעדה
מדרחוב כיכר הדר
טבריה
טל' 067-22248

פרח שני
מסעדה סינית
ככר המסגד טבריה
067-90221

ברכת שחיה • ג'קוזי • סאונה • בר
• מועדון וידאו • אולם כושר
רח' אוהל יעקב 19 טל: 067-92270

מסעדת הגליל
מבחר בשרים על האש
מגוון רחב של סלטים ותבשילים
מוסיקת רקע ואוירה נעימה
כשר
מזוג אויר
בנין לב הגליל מעל בנק הפועלים טל: 22382

מסעדת
אבו שקארה
מסעדה מזרחית
ומאכלי דגים
רח' הגליל 16,
מול מלון גלי כנרת טבריה,
טל' 067-92103

"הכלים"

נעלי "עדיף"
★ נעלים אופנתיים
בלעדיות לנעלים:
רומיקה, גלי, אנטילופ
ונימרוד
טבריה רח' הגליל 29083

מלון הרטמן
טבריה
★ ★ ★ ★
רח' אחד העם 3
טל: 067-91555

מול "לידו כנרת" טבריה טל: 067-92353

גם בטבריה יש
מק דוידו
במדרחוב טל. 92484

חבוי
"קונטיננטל"
★ אוירה ביתית
★ מחירים עממיים
ניתן להשיג כרטיסים
מוזלים לחופי הרחצה!
רח' נצרת 2 20018

התלבשות
ינאי
ממיטב
האופנה
רח' ירדן-טבריה
067-20542

SABI
אופנת אורן
הלבשת גברים נשים
וילדים
רח' הגליל טל' 20919

מלון אסטוריה
HOTEL ASTORIA
3 כוכבים
מבצע יוני — 24 ש"ח
למביא מודעה זו,
(לטבריה על האש)
רח' אוהל יעקב 13, טבריה
טל. 067-22351/2

תכשיטי
"דללי"
★ יהלומים
★ תכשיטים
★ שעונים
רח' הגליל טבריה
067-92419

שי לי

הלבשת חמד
מבחר בגדי גברים ונשים מדגמי האופנה, וכמובן ספורט אלגנט
שרות אדיב
מחירים נוחים
טבריה רח' הגליל טל: 20115

★ אביזרי אופנה
יבוא בלעדיים
★ תיקים
★ משקפים
★ תכשיטים
כיכר הדר 44 טל 22013

60
★ פיתוח תמונות
תוך שעה
★ סרטי צלום
רח' הגליל טל' 067-91718

מסעדת גלי גליל
מסעדת דגים
מאכלי בשר
על פחמים
שפת הים — הטיילת
טל. 067-20699

מסעדת גן אסתר
בהשגחת הרבנות
מאכלים דגים, מאכלים ביתיים,
פיצות וגלידות
כאן נהנים מאוירת גן
המסעדה כשרה וממוזגת הנחה לקבוצות!
רח' קישון ליד מגן דוד אדום
טל' 20946

אביזרכב צפון
★ רדיו טייפ
★ כיסויים
★ אזעקות
5% הנחה
התבור - טל 90417

מבצע 10% הנחה
רח' דונה גרציה טל: 90242 טבריה

מלון אריסטון ★★★
★ חדרים מפוארים
★ נוף מקסים
★ כשר למהדרין
קרית שמואל,
שד' הרצל ליד העיריה
טל: 067-90244

מלון רסטל
החדש
★ המלון שווה ביקור
רח' יהודה הלוי ליד
תחנת אגד טל. 90555

המעדניה
נקניקים סלטים
גבינות דלקיטסים
והכנת כריכים
רח' אילת 1
מאחורי ככר רסקו
טבריה טל: 067-92218

פונדק העמק בבעלות עינן
★ מאכלים מזרחיים
★ דגים
★ שרות אדיב
מבצע. למביא מודעה זו 10% הנחה
מושבת כנרת טל. 067-50120

בורקס
★ מלווח, בורקס,
גלידות שטראוס
ומבחר פיצות
רח' הגליל 27
טל' 067-20083

פתוח גם בשבת
כל השבוע!

תחנת דלק פז מצפה גולן
חינם! בדיקת בלמים במכשיר מאושר
על כל מילוי דלק ב-20 ליטר
כיף משגע — חניה בשפע על אם הדרך
במקום הקריר ביותר בטבריה
שד' ספיר טל: 067-94898

פאב החדש
הפאב של ...
פתוח עד השעות הקטנות!
רח' הגליל 2 טבריה

מסעדת מרבד הקסמים
מגוון מאכלי תימן וגריל
רח' הבנים 27 טבריה

מלון פולוניה
נופש עם
יחס אישי
טבריה 067-20007

כל בו לתנוק
"ליאור"
10% הנחה על כל
קניה של 100 ש"ח
אחרי הבנק הבינלאומי
הראשון טבריה 20001

מסעדת נוף
כנרת
מסעדה עם מסורת
מיוחדת הותיקה
ביותר על שפת
הכנרת עם מאכלי
הים הטעימים
ביותר
הטיילת — טבריה
טל' 067-20773

מועדון גבר לעניין לקוראי מעריב

'גבר לעניין מדריך קניות עם הטבות וחויות ליודעים לחיות. בחסות גרין קארד — כרטיס החסכון שלך

כרטיס טיסה ללונדון כל שבוע!!!

את החשבוניות בצרוף המודעה משבוע הקניה יש לשלוח תוך 7 ימים מיום הקניה למשרדי גרין קארד בע"מ דיזנגוף סנטר 510 ת"א (כולל מס' הטלפון). ההגרלות, הפרסים ודרך חלוקתם, ניתנים לשינוי לפי שיקול דעת המועדון בלבד. כל קניה (חשבונית) נוספת תגדיל את סיכוייך לזכות.

בהגרלת "מועדון גבר לעניין" זכה בכרטיס טיסה ללונדון עוזי מאיר מקיבוץ בית אלפא אשר קנה בפלפל מפגש גולני. בתמונה מקבל הזוכה את הפרס מנציג חב' גרין קארד.

אנטנות שלמה

פרטיות, מרכזיות, טלפון פנים,
טלפון טלויזיה במעגל סגור
מוצרי חשמל ועבודות חשמל
מכירה, התקנה, שרות.
רח' חס 7, טל': 053-39914, נתניה.

מעבדות רז
★ מעבדה לתיקוני טלויזיות
★ תיקוני וידאו ומערכות סטריאו
★ שרות ותיקון כל סוגי מחשבים
— אמינות ומקצועיות —
נתניה, אצ"ל 7 (שכ' בן ציון) טל. 053-92173
10% הנחה למביאי כרטיס

ברן
אופטומטריסט
מבחר גדול של
מסגרות אופטיות
ומשקפי שמש
נתניה, שד' ויצמן 9
טל. 053-28919
דוגמאות 86

נתניה
053-42462

"פאר" המפעל הגדול בנתניה
ליצור דודי שמש

אחים פרישמן
☆ מכסחות דשא
☆ משורי גיזום
חומרי הדברה ודשנים, חומרי בנין
וציוד חקלאי
הכל תחת קורת גג אחת
אחים פרישמן
(בקרוב כל ציוד השקיה לחקלאים)
שד' בנימן 12, נתניה, טל: 053-22485

שרותי רדיו אלחוט בע"מ
מעבדה אזורית לתיקוני
טלויזיה צבעונית
ומקלטי וידיאו טייפ
מכל הסוגים
אחריות ★ שרות ★ בטוח
משרד: שער העמק 2 א'. נתניה
מעבדה: הרצל 100. נתניה ליד תחנת דלק "עודד"
טל. 053 – 40013

מיטב
יצרני אופנה
ואביזרים.
אשר של ריקי ויוסי
חדש!
סריגי אישה בעיצוב בלעדי
של יוסי
★ מבצע! על כל המלאי קניה מעל
300 ש"ח ב-3 תשלומים שווים
woman
רחוב שמואל תנציב 10,
נתניה טל: 053-44261

זברה
מוסך לצביעת רכב
והפתעות לכל מביא מודעה זו!
★ צביעה בצבעים מקוריים.
★ עבודה אחראית ואמינה
★ לרגל השיפוץ במוסך שי חינם לכל צביעת רכב.
חדש! חנות לאביזרי רכב
נתניה, אזוהיית חישן, מול משרדי הרישוי
זברה בהנהלת פרדי טל. 053-27208

דור אינטריוס
ריהוט ... אלים

053-37428 טל.

האחים
עמר
★ פיצה ★ מלווח
★ בורקס ★ ציזיסט בשקיות
עוגות ★ גלידות ובורקס
במשקל לבית
קנה כאן וזכה
ב-1,000,000 שקל רשו
המלך ג'ורג' 7, ירושלים.
טל' 02-226660

מוסך אמיר
סוכנות ושרות
FIAT
TRADE-IN-אפשרות ל
סלמה 38, ת"א,
טל. 825634

תל אביב
והמרכז
03-204494

מגיעה במבי
הסינית
מס' 1 בארץ
כוס יין חינם
מציעה ארוחות
ערב וצהריים
ב-15 ש"ח כולל
מע"מ ארוחות
צהריים מהתפריט
ולקחת הביתה
ב-25% הנחה!
הירקון 317, ת"א
טל. 461282
458785

מבצענו
אכול חכה בכרטיס טיסה ללונדון!

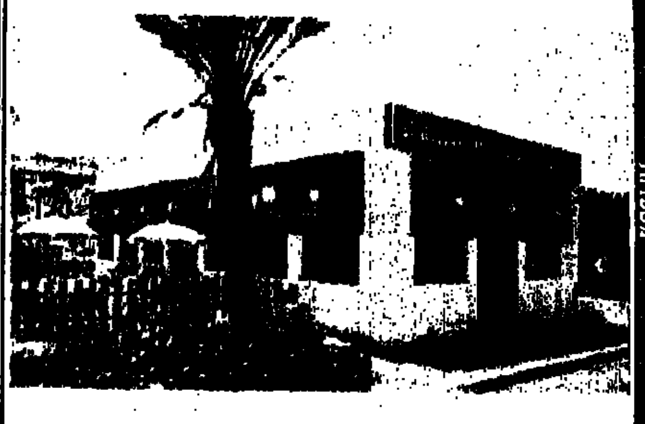

מסעדת חילמי, אום אל פחם טל: 063-52051

מסעדת גני אנדלוס תחנת פז, דרך עכו צפת כפר מאבר טל. 04-919401

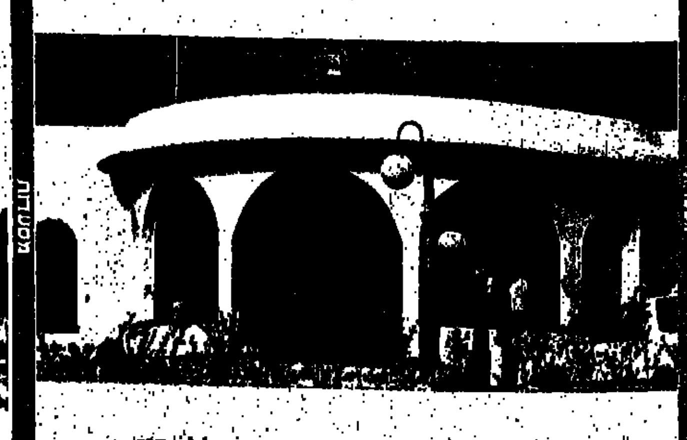

אכול במסעדת גני אנדלוס וטוס ללונדון.

lotus
לוטוס
כל הדרכים
מובילות ללוטוס
10% הנחה
הסינית של
נאות אפקה
שרותי קטרינג
רח' נצית 12,
ת"א, טל. 486024
487302

עמוד ראשון

בסך הכל היא רוצה להיות לבד, על החול

אשה לבד, על שפת־הים. רוצה להשתזף בשקט, לקרוא, לשתוק עם עצמה. תופעה שבדרך־כלל אינה מתקבלת על דעתו של המאצ'ו הישראלי המצוי. בנושא זה, נדמה, המרחק בין חופינו לחופים אחרים סביב הים־התיכון עדיין רב

היא בסך הכל רוצה לרבוץ לבדה על החול, להתמכר לקרני השמש, לנשום את ריח הים, לשתוק עם עצמה. היא בסך הכל רוצה לשכב על בטנה, לקרוא את הספר שהביאה כשהשמש מלהטת על גבה. היא בסך הכל רוצה לרבוץ אפרקדן, ראשה על מגבת, עיניה עצומות, הירהוריה במחוזות שאינם מעניינך. היא לא מצפה לשותפים ומינים או מקריים. היא לא מצפה למחזרים, ויהיו עוז־מבע ויפי־גזרה כאשר יהיו.

אבל זה לא יעזור לה, לאזרחית שלנו, או לתיירת שירדה לכאן מהמלון הסמוך. רוב הסיכויים הם שלא יעבר יותר מדקות ספורות לפני שגברברי החוף יעוטו עליה בצורה זו ואחרת. ירדו עליה כמו זבובי אשפה עיקשים. ינסו לפלוש אל תחומה הקטן ישירות ועקיפות, בודדים ובחבורה, בזימזום רעשני או בחשאיות דביקה. הם יסובבו אותה במעגלים קטנים והולכים, בטוחים שהם ראויים לה והיא ראוייה להם.

את המחזה הזה אתה יכול לראות לא אחת בחופי הרחצה שלנו כל קיץ, יום יום. ולא מדובר באתרים רחוקים מבודדים. מדובר גם, ואולי בעיקר, בחופים הגדולים, ההומים, שם – כך היא סבורה – לא תהיה טרף להטרדות של המאצ'ו הישראלי המצוי.

אבל היא טועה. „תסלחי לי, מה השעה? תגידי, מאיפה אני מכיר אותך? אין לך בת דודה באשקלון? יש לך אולי אש?" אלה הם בעלי הגישה הישירה. אחרים מתיישבים בסמוך, כאילו לתומם, ומתחילים לצמצם מרחק אחרים, הבאים בחבורותא, מצחקקים, משמיעים קולות נהי ונעירה, מצפים לתגובה מעודדת. כל אחד עם הטקטיקה שלו. כל אחד עם התקווה שהצייד יעלה בידו.

נזכרנו בתופעה זו כאשר ביקרנו לאחרונה באחד מאתרי הקייט שבחבל מקדוניה היווני, פורטו־קראס שמו (ראה כתבה בגליון זה). זהו מיתחם תיירותי גדול ביותר, עם חופי רחצה גדולים ומפרצים קטנים, נרחקים וחבויים, עם אלפי בני אדם מארצות ותרבויות שונות. בין הפוקדים את המקום גם נערות ונשים בודדות, גם כאלה הבאות בחבורותא. היא (או הן) תופשת לה את מקומה הקטן על מצע החול בחוף הרחצה או במפרץ החבוי, בבגדים או כמעט בלעדיו, בידיעה ברורה שאיש לא יעלה בדעתו להטריד אותה ולבקש את קרבתה אם לא תרצה זאת במפורש. גם אם תרבץ בודדה במפרץ נרחק, כשחזה חשוף לשמש, איש לא יקרב אליה כדי לשאול אם היא במקרה לא הבת־דודה של רחל מאשדוד.

יתר על כן – גם בערבים אתה יכול לפגוש נשים המהלכות ללא ליווי גברי לאורך חוף הים החשוך, כשהן עושות דרכן מאיזור המלונות אל העיירה הסמוכה, לבלות שם בטאוורנה או בבית־הקפה. אתה יכול לפגוש כאלה סמוך לחצות, חוזרות למלונן, פוסעות לאורך החוף ללא חשש שמישהו ייטפל אליהן. תארו־לעצמכם אשה המטיילת לבדה, בשעות לילה, על שפת הים, מחוף הרחצה של תל־ברוך לחוף הרחצה של הרצליה...

זהו, בערך, המרחק שבין מלונות פורטו־קראס לבין עיירת הדייגים הסמוכה. וזהו גם הפער בתחושת הנוחות והבטחון של התיירת והמקומית, פה ושם.

מנחם תלמי

דואר

היד הפגועה שניצחה

חבר טוב שלי השתתף בתחרות „גבר לעניין מעבר לשיא", תחרות הורדת הידיים שהכרזתם עליה, והוא אף זכה במקום ראשון במשקל כבד. התחרות היתה מיוחדת במינה, מרתקת, וכל המבצע ממש מושלם, אבל ברצוני לספר לכם עוד כמה פרטים על אותו זוכה במשקל כבד מיכאל שרוני.

הוא בן 31, בוגר אוניברסיטה במדעי המחשבים. במלחמת יום־כיפור לחם בגולני ונפגע בקרב על החרמון. הפגיעה היתה ביד ימין, מיכאל היה בגל הראשון שהסתער, כדור חדר לו מתחת למרפק ויצא מכיוון כף היד, האצבע האמצעית נקטעה, ושתי אצבעות נוספות נפגעו קשה. מיכאל היה עד אז ספורטאי, חובב קראטה ואיגרוף.

הרופאים תיכננו בתחילה לקטוע את היד מתחת למרפק. לאחר מכן החליטו לנסות ולהציל את היד אבל מתוך ידיעה שהיד לא תחזור לעולם לתיפקוד רגיל. אלא שלמיכאל היה כוח רצון אדיר, הוא ממש נתפס לאובססיה והחליט שהיד שלו חייבת לחזור ולתפקד כמו לפני הפציעה. הוא עבר סידרת ניתוחים לשיקום האצבעות הפגועות. עדיין אצבע אחת מוגבלת ואחת קטועה. מיכאל המשיך באמונים מפרכים ובפיזיותרפיה וחזר לתחביבו, האיגרוף. הוא חבר בנבחרת איגרוף ואף זכה במקומות נכבדים בתחרויות במשקל כבד. היה מר ישראל ונשלח לדרום אפריקה כנציג ישראל בתחרות מר עולם. לתחרות הורדת הידיים הוא הגיע מיד בעקבות הכתבה שהופיע ב„גבר לעניין". ביד הזו שנפגעה בקרב הוא הצליח לגבור על כל יריביו במשקל שלו, משקל כבד, ולזכות במקום הראשון. עכשיו הוא יסע ללאס־וגאס להשתתף בסרט עם סילווסטר סטלונה והוא מביא אתו לשם את סיפורו המיוחד שהוא גאה בו. חשוב מאוד לציין גם שאחד השופטים שהגיע לארץ לתחרות הורדת הידיים של „גבר לעניין", לא האמין שגבר עם יד כזו יצליח לגבור על גברים בריאים, והוא הופתע לנוכח התוצאות.

אבי רוזן, תל אביב

מה לתמונה

מזמן לא ראיתי פצצה כזו כמו שרון בן שימעון שפירסמתם בשער גבר לעניין 43, (2.6.86). אני נוסע הרבה בעולם, קורא באופן קבוע פלייבוי ופנטהאוז, ולא מתלהב בקלות. משהו משהו משהו. כל הכבוד. אני לא מבקש את הכתובת שלה או משהו כזה, רק רוצה לדעת אם יש לכם עוד תמונות שלה, בעיקר פנים, כמו תמונת השער.

רובי אוחנה, אילת

תשובת המערכת:

העברנו את בקשתך לצלם מנחם עוז, שהוא כבר יסתדר איתך, איתה, ועם שניכם. בכל אופן, תודה עבור המחמאה.

כרטיס טיסה ללונדון כל שבוע!!!

מדריך קניות עם הטבות וחויות ליודעים לחיות. בחסות גרין קארד – כרטיס החסכון שלך

תחנת דלק כפר קאסם

סונול

סמל האיכות והשרות האדיב

בעת המילוי – נגוב חלונות.

אשראי לסולר – 30 יום.

החנות פתוחה 24 שעות

כפר קאסם, טל. 9360468

פז

תחנת "פז עיר" פ"ת

התחנה היפה בפ"ת

שרות עם חיוך ואוירה נעימה

תחנת "פז עיר" פ"ת

ז'בוטינסקי 6 פ"ת,

טל: 9233923

בס"ד

אמפיסל

NAIMY

נעימי בע"מ

יבואן בלעדי לזכוכות סדיוה ותסירה אמפיסל

מכירה ליחידים ולחנויות

מרכז מוצרי חשמל ביתיים

מבצע החודש

מקררי אמקור ומקפיאים

באספקה מיידית

רח' יפו 68, ירושלים,

טל 234655 07 226075

פונדק הכפר

מציע מאכלים מזרחיים, סלטים מכל הסוגים, ממולאים מיוחדים, מגוון עשיר וטעים של שיפודים מכל הסוגים במחירים מתאימים לכל כיס.

בואו ותהנו מנוף מרהיב בחיק הטבע, חניה נוחה ובקרוב גם משחקים לילדים

כביש חוצה שומרון כ־2 ק"מ מערבית לכפר קאסם

מוסך

מוסך מורשה לתיקונים כלליים

צמת מסמיות טל: 055-83568

אשדוד

055-24910

זוגות!

זהרי־זהב־זהב

פתח תקווה, קרית אריה (צומת גהה),

9220288, 9230138

סניף חיפה, צומת הצ'ק פוסט, 04-723093

פתוח כל שבוע במוצ"ש וחגים

מבצע!

כרטיס טיסה ללונדון

א.מ.כ. שרותים בע"מ

שרות למזגני אויר, מכונות כביסה, מקררים ותנורים

ב"ש, טרומפלדור 61

טל. 34653, 057-78634

מעבדה - 057-39753

כל בו כל

• קרמיקות, חרסינות

• חלונות ותריסים מכל הסוגים

• מחיצות ותיקרות גבס

• דודי שמש וחשמל

פ"ת, אורלוב 58

טל. 906398, 900207

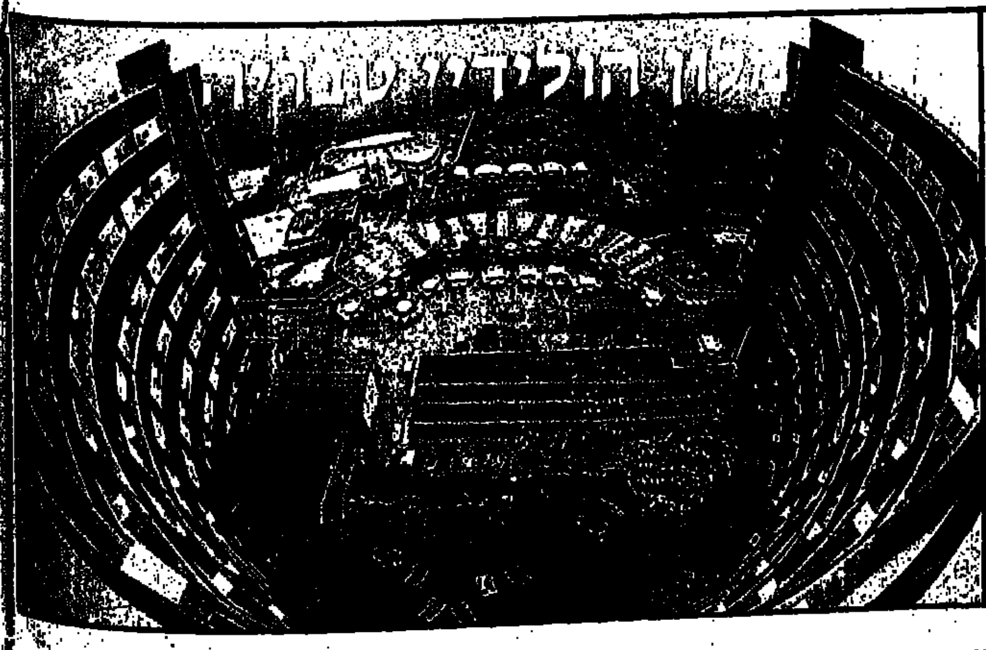

חינם!

לילה + ארוחת בוקר

במלון הולידיי טבריה

מועדון לילה מפואר עם תכניות בידור, שעשועונים ותכניות לכל הגילים.

ברבקיו על שפת הבריכה בליווי זמר.

המחיר ליום: 36 ש"ח

כולל כל המיסים (לא כולל חגים)

לילה שלישי חינם!

המבצע עד 30.6.86

פרטים והזמנות: 067-21901-2-3

לקבור את הפטיש

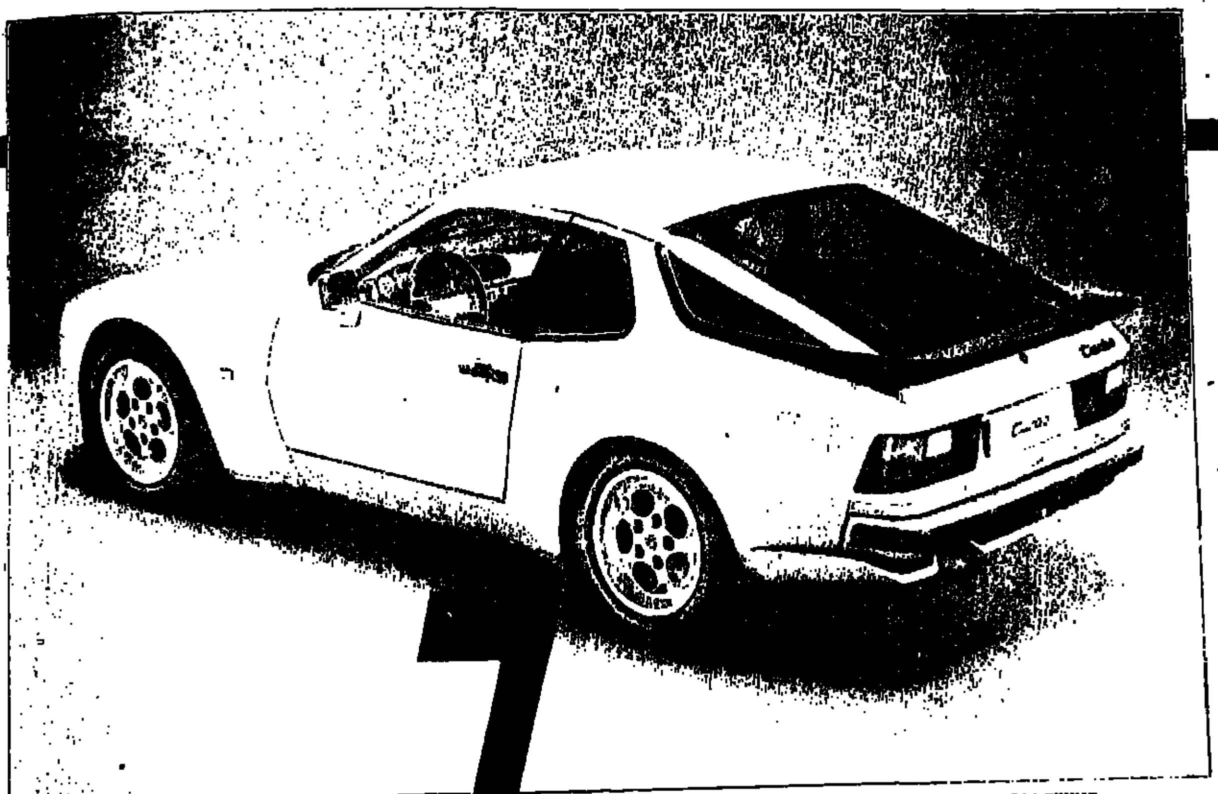

פורשה 944 טורבו: 2500 סמ"ק 220 כ"ס; מהירות מירבית: 245 קמ"ש; מ־0 ל־100: 6,3 שניות

בשנים האחרונות כבש לו מגדש־הטורבו מקום מכובד מתחת למכסי המנוע של עשרות מכוניות משפחתיות. רבות ממכוניות אלה לא תוכננו במיוחד לקראת עידן הטורבו, ולא נעשו בהן שום "מהפכים" טכניים חוץ מאשר כמה שינויים בשילדה, כמו שימוש במוט מייצב, או התקנת בולמי־זעזועים מחוזקים בחישוקים רחבים יותר והרכבת צמיגים מסידרה אנגלית HR בעלי פרופיל נמוך. המשפחתיות בעלות מנועים עם מגדש־הטורבו הן עדיין אותן מכוניות שהיו לפניו, אלא שבזכותו הן עתה מהירות יותר ומאפשרות נהיגה ספורטיבית יותר.

כשמכונית מקבלת לקרבה מנוע מחוזק, עם יותר כוח (לעתים מדובר בתוספת של 50%־60% לכוח המנוע המקורי) והיא נכנסת לשוק ועולה לכביש בלי שנעשו שיפורים רציניים בשילדתה – אפשר לצפות לליקויים באחיזת־הכביש שלה. מדובר בעיקר בדגמים בעלי הנעה קידמית. אצל כמה מאלה (לא כולן), מכוניות שנוסף להן כוח רב – התגלה לאחר מכן תת־היגוי מוגזם במהירויות הגבוהות.

לעומתן, מכוניות אחרות עם שילדות חדשניות כמו אוטוביאנקי Y־10 טורבו או רנו 5 טורבו GT, מסתדרות היטב עם כוחות הסוס שנוספו להן. לפי דיווחים בעתונות־רכב מחו"ל רומה שגם האינוצ'נטי דה־טומאסו טורבו השיגה הישגים נאים במבחני־הדרכים שנערכו לה לא מכבר. לנו זה לא ישנה דבר, היות שהיבואן המקומי של דגם זה הפסיק כבר מזמן להביא אלינו את כל האינוצ'נטים – גם אלה הנטולות מגדש־טורבו – וזה חבל כי זוהי מכונית יפה ובעלת אופי צעיר.

לא מכבר פגשתי שוב בבעל הסובארו XT טורבו מאשדוד שאת מכוניתו הזכרתי ב"גבר לעניין" (גליון מספר 28, 10.2.86), ושמעתי ממנו דיווח עדכני משולב בשאלות על "חיין עם הטורבו", כדלקמן: "למה לא עשו את זה כך שאפשר יהיה לוותר על פעולת מגדש הטורבו בנסיעות עירוניות?", שאל תחילה, והוסיף שלא תמיד יש לו חשק או צורך לטוס; דוושת הדלק של המכונית הרי נוגעת בקלות ברצפה גם כך, ו"גם כך הולך לי הרבה דלק ויש לי הרבה בעיות עם שומרי החוק".

ידעתי היטב על מה הוא מדבר, כי בעת מבחן־דרכים שערכתי בברלין בפורשה 944 טורבו, נתקלתי בזמנו באותן בעיות: כל נגיעה בדוושת הדלק היתה הופכת את המכונית לטיל אמיתי, הפורשה היתה משתוללת גם בלי שום סיבה מיוחדת והצמיגים הקיצים שהיו מורכבים עליה החליקו על הכביש המושלג. מכוניות חלשות בהרבה מהפורשה התחרו איתנו בקלות, וגם אצלי התעורר החשק לנתק את המגדש. והרי ביטול כזה איננו אפשרי היות שמנוע מגודש מתוכנן אחרת ממנוע מקורי.

כבר שמעתי על רנו 18 טורבו שפעולת המגדש שלה הופסקה כתוצאה משיחרור הגומי המקשר את פילטר האוויר עם המאייד – והיא זינקה פחות טוב מרנו 4... תוצאה דומה הפגינה פיאט אונו טורבו כשהמגדש שלה התפרק... אולי, בעתיד הרחוק, יאפשר הדור החדש של מכוניות טורבו גם נסיעות איטיות וחסכוניות בלי הפעלה קבועה של המגדש. אבל בינתיים העניין אינו מעשי, ואם החלטתם לבחור במכונית מגודשת – דעו שבחרתם במכונית מהירה, ספורטיבית ועצבנית.

מגדש הטורבו נהפך באחרונה לאופנתי, הוא מצוי יותר מבעבר וגם הישראלים למדו לקבלו כערכו – שיפור מיכני ולא "ממבו־ג'מבו" מסתורי שרק יודעי ח"ן יכולים להבין מה הוא בכלל?

כ ו ח ס ו ס

אם החלטתם לבחור במכונית מגודשת טורבו – דעו שבחרתם במכונית מהירה, ספורטיבית ועצבנית, שאצלנו נהפכה כבר גם לתופעה חברתית ■ החברות המייבאות אותן הכינו מחשבים שתפקידם לעזור בדיאגנוזה ובטיפולים, שכן בעידן הטורבו, שום טיפול אינו אפשרי ללא מחשב, והמוסכים יכולים להתכונן לקבור את הפטיש

רנו (שרגס 18 שלה היה המגודש הראשון שנע בכבישי הארץ) מציע עכשיו למכירה את דגם 5 טורבו GT שלפי מידע המגיע מחו"ל מובילה במבחני הדרכים של קבוצת המשפחתיות הקטנות "החמות" בעלות האופי הספורטיבי.

היבואן הישראלי של דייהטסו מוכר כאן עתה את שרייד טורבו, שמזניקה ממצב מנוחה עד 100 קמ"ש ב־11½ שניות בזכות 80 כ"ס של המנוע המגודש שלה, בעל שלושת הצילינדרים, בנפח 993 סמ"ק (בגירסה המקורית של המכונית יש 55 כ"ס ו־16½ שניות מ־0 ל־100 קמ"ש). לא רחוק מהסלון התל־אביבי של דהייטסו נמכרת אוטוביאנקי Y־10 טורבו (ראה גליון "גבר לעניין" מספר 27, 3.2.86), ועתה מבטיח גם היבואן של אוסטין להביא לכאן בחודש הבא את ה־MG מטרו טורבו (1300 סמ"ק, 94 כ"ס, 10,2 שניות מ־0 עד 100 קמ"ש ומהירות מירבית – 180 קמ"ש). MG טורבו מצאה לה מתחרה – פיאט אונו טורבו המהירה (105 כ"ס, 195 קמ"ש, 9,1 שניות מ־0 ל־100 קמ"ש), שהיא הראשונה מבין הטורבו הקטנות שכבשה את השוק שלנו, בזכות טיבה ובזכות מחירה הנמוך (יחסית).

מכוניות המצויידות במנוע עם מגדש טורבו מבטיחות יותר כיף בנהיגה, וכמו לכל דבר טוב בחיים – גם לכיף מוטורי יש מחיר, ומחיר יקר. במקרה זה מתבטא המחיר בכמויות דלק נוספות, כי מגדש טורבו – למרות ההבטחות של יצרנים מסויימים – אינו תורם לחסכון בדלק. בדרך־כלל ההיפך הוא הנכון. מכונית טורבו בעלת מנוע בנפח 1000 סמ"ק שותה (בכיף, בכיף...) דלק כמו אחת בעלת מנוע 1600 סמ"ק נטול טורבו. בוודאי שלאחותה בעלת נפח־מנוע של 1800 סמ"ק ומגדש טורבו יש דרישות גבוהות עוד יותר.

מכוניות הטורבו עדיין מחפשות להן אצלנו את התדמית הראויה להן. הן עדיין לא עשו קילומטרים רבים על כבישי ישראל, ועד שזה לא ייעשה – בכל תנאי הדרך ומצבי הנהיגה האפשריים – קשה יהיה להתייחס לאמינותן ברצינות הראוייה. כבר מזמן התרגלנו לכך שמכונית משפחתית בגודל בינוני מסוגלת לעבור את ה־120.000 או 150.000 ק"מ עד ל"טיפול נמרץ". איש עדיין אינו יכול לומר בוודאות איך יתנהגו מנועי הטורבו לאחר תקופה כזו. ברור שכהם – עוברים השסתומים, הבוכנות, הטבעות וגלי הזיזים במאמץ אחר, ביחסי דחיסה משתנים ובטמפרטורות גבוהות. מה יהיה בהמשך הדרך עם האמינות של הצירים, מעצורים, תיבת הילוכים – ובקיצור עם כל המרכיבים שבשל תנאים חדשים נדרש מהם פתאום מאמץ גבוה יותר משנדרש מהמנועים המקוריים, בעלי הכוח המוגבל – זאת עוד נראה.

מכוניות הטורבו הנמכרות היום בארץ נהפכו גם ל...תופעה חברתית. הפתרון הטכני הפשוט יחסית מאפשר יתר־הנאה לנהג בנהיגה היום־יומית, וככל שהפתרון הזה פשוט הוא גם מהפכני, בעיקר אם זוכרים שבתחום הרכב לא השתנו דברים רבים באופן רדיקאלי במשך 100 שנים ארוכות.

בשלב זה, נחשב עדיין מי שבוחר בטורבו למהמר במקצת. בעליהן נפגשים ואומרים זה לזה בגאווה: "עשית כבר 25 אלף ק"מ? אני כבר עברתי את ה־30 אלף", והחברות המייבאות את הכלים הכינו מחשבים שתפקידם לעזור בדיאגנוזה (אם תהיינה בעיות) ובטיפולים תקופתיים, מתברר שבעידן הטורבו, שום טיפול אינו אפשרי ללא מחשב, והמוסכים העוסקים בהן יכולים לקבור את הפטיש בטכס חגיגי...

אינוצ'נטי דה־טומאסו טורבו: 72 כ"ס; מהירות מירבית: 165 קמ"ש; מ־0 ל־100: 10,8 שניות

דייהטסו שרייד טורבו: 993 סמ"ק 80 כ"ס; מ־0 ל־100: 11½ שניות

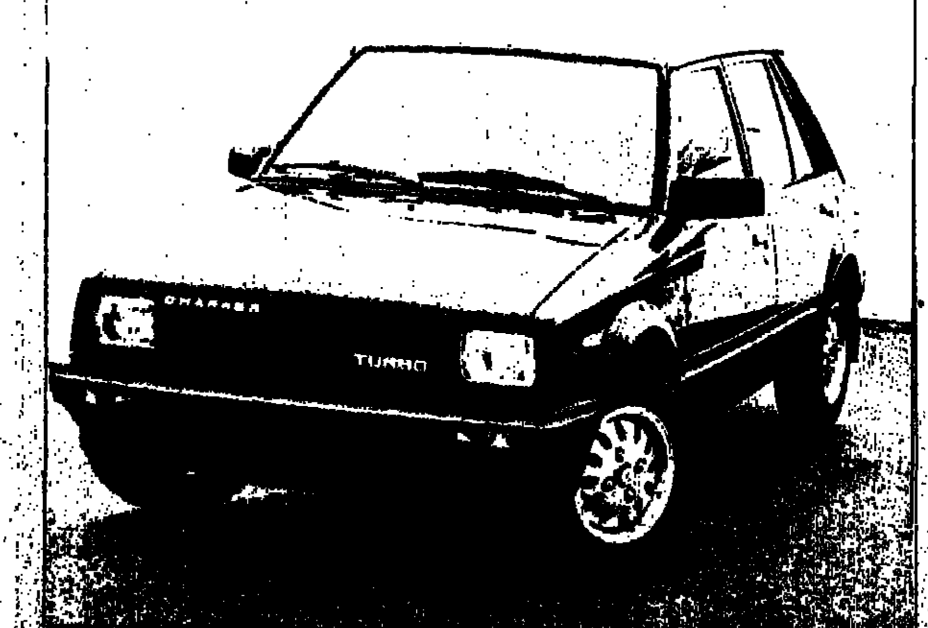

אדוארד אטלר ■

מבצעי החופש הגדול של תיר-מושב

דוגמאות לטיסות לחו"ל
תשלומים והנחות

לונדון: 7 ימים (6 לילות)
כולל טיסות צ'רטר הלוך ושוב ומלון
על בסיס לינה וארוחת בוקר
המחיר לאדם בחדר זוגי החל מ- $438
לא כולל מיסים והיטלים בתוקף עד 29.6.86

נופשוני קיץ 86
רודוס אי השושנים
חבילת נופש הכוללת: טיסה הלוך ושוב
חדר זוגי במלון על בסיס לינה
וארוחת בוקר החל מ- $315
לא כולל מיסים והיטלים.

כרתים 7 לילות
כולל טיסות הלוך ושוב
לינה בחדר זוגי במלון חצי פנסיון
החל מ- $330
לא כולל מיסים והיטלים

כל החופשות בחו"ל
עד 10 תשלומים שקליים
עד 25% הנחה על השכרת רכב
10% על הזמנת בתי מלון
טיסות לכל היעדים בעולם
טיולים מאורגנים
לכל היעדים ולכל הגילים

הנחות לבעלי
כרטיס מ.ת.מ

לצעירים:
טיסות צ'רטר
וטיסות פנים
באירופה
במחירים
מפתיעים.
לרשותכם מחלקה מיוחדת לתיירות פנים
בנק חדרים בתנאים בלעדיים

נופש בארץ

ירושלים -
מלון אינטרקונטיננטל ★★★★★
המחיר ליום לזוג לינה
וארוחת בוקר רק 70 ש"ח
המבצע עד סוף אוגוסט

אילת -
מלון קיסר ★★★★
המחיר ליום לאדם בחדר זוגי חצי פנסיון
באמצע השבוע 43 ש"ח
בסוף השבוע 46 ש"ח
המבצע ביוני בלבד

ים המלח -
מלון גני מוריה
המחיר ליום לאדם בחדר זוגי חצי פנסיון
56 ש"ח ב-3 תשלומים שקליים.

תיר מושב בע"מ
משרד הנסיעות של חברי מת"מ

חיפה: בלפור 11, 04-642341
ב"ש: החלוץ 110, 057-75796
ת"א: דרך פ"ת 50, 03-383355
ירושלים: הלל 28, 02-221046

ספרית מעריב

צא וטייל

ברחבי ישראל

עונת האביב, התקופה היפה ביותר לטיולים בארץ

לראשונה בחנויות הספרים, תיק המכיל שש מפות מעודכנות בקנה מידה 1:100,000, המקיפות את ארץ-ישראל מהחרמון ועד אילת.

המפות מעודכנות וכוללות מקרא מפורט:
■ ציון הישובים החדשים ברחבי הארץ ■ שמורות הטבע ■ אתרי טיולים ■ אתרים ארכיאולוגיים
■ חניונים ■ אכסניות נוער ■ תחנות דלק ■ תחנת משטרה המטפלת בטיולים, ועוד.

להזמנות בטלפון, 24 שעות ביממה-חינם
שרותפון PHONE SERVICE
03-383838

המחיר 26 שקל
לקוראי "מעריב"
19 שקל בלבד

תלוש הזמנה
לכבוד ספרית מעריב ת"ד 20208 תל-אביב 61201
נא לשלוח אלי תיק המכיל שש מפות. מצ"ב 19.00 ש"ח, לפקודת ספרית מעריב.
שם........ כתובת........ מיקוד........
טלפון........ תאריך........ חתימה........

נשק

ג'והן בראונינג
הממציא האמריקאי הגדול.

עד לפני זמן לא רב קשה היה לתאר את צה"ל ללא נשק מתוצרת בראונינג. הרובה המיטען אפ.אן. שירת אותו שנים לא מעטות ואף המקלעים הכבדים בקליבר 0.5 היו מתוצרת זו. עיון קצר בספרי הסטוריה מגלה לנו שמאחורי השם המפורסם מסתתרת דמות מיוחדת במינה, חרש נשק בעל מוח גאוני ובעל ידי זהב ששינה את פני ההסטוריה. את פצצת האטום הוא לבטח לא היה ממציא, משום שגאוניותו באה לידי ביטוי דווקא ליד המחרטה וכבשן החישול ולא במעבדות מחקר העוסקות בתאוריות, אבל אין וויכוח על כך שהאיש הינו אביהם וממציאם של רוב כלי נשק הקל המודרניים כפי שאנו מכירים אותם.

ג'והן מוזס בראונינג נולד בשנת 1855 במדינת יוטה שבארצות הברית. אביו, יונתן בראונינג, איש כת המורמונים, היה נפח וחרש נשק שפתח מפעל עצמאי כאשר היה בן 21. במפעל המשפחתי הקטן יצרו כלי נשק לפי הזמנה. לשמחתו של אביו גילה ג'והן הצעיר עניין רב בחרשות הנשק, וכבר בגיל 20 ייצר באופן עצמאי את הרובים הראשונים שלו, שאחד מהם, אשר בנה עבור אחיו מתיו, הוגדר על ידי אביו כ'טוב ביותר שראיתי מימי'.

בעזרת מחרטה מופעלת ברגל הוא יצר את הרובה המשוכלל הראשון שעתיד היה להיות מיוצר כסדרה מסחרית הנושאת את השם 'בראונינג'. נציגי חברת הנשק 'ווינצ'סטר' התפעלו מאוד מן הרובה החדש. פחות מכך הם התפעלו מן העובדה שמישהו הצליח לייצר סידרה בת 600 רובים מדגם חדש ואף טרח לרשום פטנט על המנגנון המהפכני. החברה שמחה לרכוש מידיו של מתיו בראונינג, אחיו של ג'והן, את כל הסדרה שיוצרה ואף שילמה כעד הזכות להמשיך ולייצר את הרובה.

בכסף שהרוויחו פתחו האחים בראונינג בית מסחר לציוד ספורט ונשק. בקומה התחתונה מכרו כלי נשק רגילים מתוצרת חברות אחרות ובקומה השניה שכנה סדנה שבה המשיך ג'והן בנסיונותיו לפתח כלי נשק חדשים.

ידוע שחרשי נשק אירופיים עשו נסיונות בכלי נשק אוטומטיים המופעלים בכוח גזים עוד לפני ג'והן, אולם היה זה הוא שפיתח בהצלחה לראשונה מכונת יריה אמיתית המופעלת על פי עקרון זה. סידרה בת 50 יחידות נרכשה לראשונה על ידי ממשלת ארצות הברית בשנת 1896 וזכתה לכינוי 'מחפר תפוחי האדמה' משום שירית הדריכה שלה התחפרה באדמה כאשר הפעילו אותה מחצובת ידי נמוכה.

למחפר תפוחי האדמה מייחסים תפקיד מכריע בהצלת קהילת הדיפלומטים הרב-לאומית בפקין בעת מרד הבוקסרים המפורסם, אותו קרב שראינו לאחרונה בטלוויזיה בסרט "55 יום בפקין".

קשה היה לייחס למנהיגות הצבאית האמריקנית של ערב מלחמת העולם הראשונה פתיחות וחשיבה מקורית. בשנת 1895 דחתה ועדה צבאית אמריקנית את רעיון הנשק האוטומטי כבלתי מתאים לשדה קרב מודרני. ההפתעה הבלתי נעימה ציפתה לחיילי כנות הברית,

בראונינג, גאון

בסדנה זו יצר בגיל 26 את אחד הרובים המפורסמים ביותר בעולם, את המודל 1866. החידוש המהפכני היה מנגנון טעינה שהופעל על ידי מנוף שמורת ההדק. הכדורים שכנו בתוך מחסנית גלילית מתחת לקנה. קצב הירי שלו העניק כוח אש שלא נודע עד אז לציידי הבופאלו ולכובשי המערב שלחמו באינדיאנים. הרובה הזה הפך להיות לנשק האוכף הפופולרי ביותר במערב הפרוע וקשה לתאר מערבון הגון בלעדיו.

מנגנון זה, ואחרים שפיתח בראונינג בעקבותיו, מיוצרים עד עצם היום הזה ונחשבים למוצלחים ואמינים.

פטנט נוסף שזכה לפופולאריות רבה היה רובה ה'משאבה' (פאמפ אקשן). רובים מסוג זה בקוטר 12 ובעלי קנה קצר תופסים עד היום מקום של כבוד בין המושבים הקדמיים של ניידות השיטור האמריקניות.

כאשר פרצה מלחמת העולם הראשונה הסתערו חיילי הצבא הרוסי הקיסרי אל מול אויביהם כשאנות 'הורא' כשבידיהם לפותים רובים נטעני מחסנית 'קופסא' מתוצרת ווינצ'סטר, גם כן פטנט של בראונינג.

ערב מלחמת העולם הראשונה נתגלעו חילוקי דיעות בין ג'והן בראונינג לבין חברת ווינצ'סטר על רקע פיתוחו וייצורו של רובה ציד מיטען. חרש הנשק הגאוני ניתק בעקבות כך את יחסיו עם חברת הנשק האמריקנית הגדולה וניאות לשתף עמה פעולה רק כדי לתרום את תרומתו למאמץ המלחמה האמריקני באירופה. הוא העתיק את עיקר פעולתו לבלגיה, לבית התרושת אפ.אן, שבו יוצרו סדרות ענקיות של אקדחים אוטומטיים נטעני מחסנית שהוא תכנן והביא לידי שלמות. גם הקולט 45 גוברנמנט המפורסם יוצר שם לראשונה לפני שחברת קולט זכתה במכרז לייצורו עבור ממשלת ארצות הברית.

וחיילים אמריקניים בתוכם, כאשר הגיחו מחפירותיהם לעבר קווי הגרמנים. מבין גדרות התיל ועננני גאז החרדל הומטרה עליהם אש תופת מקני מכונות יריה מתוצרת 'מאקסים' שהיו הגירסה הגרמנית של מכונת הירייה המופעלת בגאזים שהמציא חרש הנשק המורמוני מיוטה.

בשנת 1917 הציג ג'והן בשדה ליד וואשינגטון את הדגם הראשון של הרובה הצבאי האוטומטי שהוזן ממחסנית בת 20 כדורים, ה"באר" המפורסם, או כפי שהוא מכונה 'בראונינג אוטומטיק רייפל'. התפעלותם של העיתונאים ואנשי הצבא שנכחו בהדגמה היתה רבה. אולם ה'באר' איחר את הרכבת לחזית. רק לקראת סיום המלחמה הצליחו מפעלי הנשק האמריקאניים לייצר את הרובה החדש בקצב של 200 ליום.

כ-1918 הצטרפה למלחמה הדיוויזיה ה-79 של צבא ארצות הברית שחייליה היו הראשונים שצויידו ברובה האוטומטי. בדיוויזיה זו שירת סגן משנה צעיר בשם וואל בראונינג, בנו של הממציא המפורסם, שעתיד היה לקחת לידיו יותר מאוחר את ניהול עסקיה המשגשגים של משפחתו בבלגיה ובארצות הברית.

איך היה נראה שדה קרב מודרני ללא רובי סער ומכונות יריה? את זאת קשה לנו לדמות לעצמנו. גם אין לנו דרך לברר אם האיש שכה אהב להמציא ולבנות כלי נשק מעולים ירש גהינום בגלל ההרג העצום שגרמו המצאותיו. האמריקנים בכל אופן, רואים בו פטריוט גדול.

במלחמה הבאה, כך אומרים המומחים, לא יזכור איש את ג'והן בראונינג. זו תהיה מלחמה שבה אנשים בחלוקים לבנים ילחצו על כפתורים מבלי לראות זה את זה. אני אישית מעדיף את ג'והן בראונינג.

אלדד זקוביץ' ■

ג'והן בראונינג ... נשק עם ... מלידה. ... עשה, בלי ... הנדסה ... המחרטה ... היום.

ראיון גבר לעניין

בין המלך והמנעול

יוסל ברגנר ■ צייר, מעצב תפאורות לתיאטרון, רשם ■ מדבר על החיים והאמנות, המציאות והאשלייה ■ על פוליטיקאים שרוצים להיות שחקנים ועל השחקנים שרוצים להיות פוליטיקאים, על הטוב והרע, החיוך והרצינות ■

הביוגרפיה ה"רשמית" שלו מוכרת. בנו של מלך ראוויטש; משורר. נולד בוורשה. גלה עם משפחתו לאוסטרליה. שנים רבות בישראל. ציור. תפאורה לתיאטרון. רישומים. קפקא. ציור ספרותי. יוסל ברגנר. לקראת הראיון הכנתי שאלות רבות, ממוספרות. באתי אל הסטודיו השוכן ברחוב תל־אביבי ישן. על הקיר תמונת דורו החלוץ, פומפיה ישנה, צילום של נסים אלוני, ברגנר, יוסי בנאי וגילה אלמגור שמזכיר שוב את "הכלה וצייד הפרפרים". גם בדים גדולים, חדשים, בעבודה. עכשיו תערוכת "אלט־נוילנר". ציורים חדשים בגלריה גורדון. לא מכבר הוא חזר מנסיעה נוספת לאוסטרליה, שם מקבלים אותו ואת תערוכותיו בכבוד־מלכים.

"היום ציירים חזרו לנטורליזם, אבל הם אומרים שכל דבר זה אמנות ■ זה נכון. אמנות של אלוהים. אבל חול במדבר זה אמנות של אלוהים? ■

מה שאלות. איזה שאלות. מה פתאום שאלות.

"שמע, לא ישנתי שלושה לילות. היה לי מה לדבר. הכנתי מה שצריך". על הזמנות ישנות של תערוכה כלשהי, ביידיש כמובן, מוכנות כל התשובות של יוסל לשאלות שעדיין לא נשאלו. "שאלות?", הוא אומר, "שאלות? תמיד היו אצל היהודים מתנגדים וחסידים. זה הכל". ובאמת, משהכל – כל מה שיש ליוסל להגיד ברגע זה כתוב ביידיש על צעטעלאך – נדמה שכדאי להניח את השאלות הצידה. כמו שאומר יוסל: "אם היה לי סדר – הייתי כותב ביוגרפיה". אם היה סדר ממשי, אם היה המצב נייטראלי ולא ידידותי, אני חושש שלא היה ראיון.

במקום שאלות – ראשי פרקים. הצעה של יוסל:

הציור זה גם כוס סודה.

"בוורשה היתה חנות של סודה. יכולת לבוא לחנות ובחמישה גרוש לשתות כמה שרצית. יהודים עמדו ושתו גם בחורף, אפילו שיה קר וחריף והדמעות נזלו. נותנים ב־5 גרוש בלי הגבלה – אז שותים. היה כתוב שם על הקיר באותיות ירוקות: 'אם אתה אסתט – זה לא המקום שלך. אם אתה רוצה כוס סודה קרה – פה המקום שלך'. מי שכתב זאת היה צייר שלטים. הציור זה גם כן כוס סודה".

ואפשר גם: מי הרס את הציור?

"ביקרתי את מרסל ינקו בבית־חולים. הייתי באנגליה ב'טייט גלרי', ראיתי שם תמונות של דאדה וגם של ינקו. הבאתי לו קטלוג, לעשות לו נחת. הוא שאל אותי: מה מציירים בעולם? אמרתי לו: ציירים רוצים להרוס את הציור. אמר לי: לפני 70 שנה אנחנו רצינו לעשות זאת, ולא הצלחנו. רציתי להגיד לו: ינקו, מיין טאיירה, הם כבר הצליחו".

"אני לא מריר. אין כבר עבודת־יד. יש ציור, אבל זה ציור ויזואלי, אינטלקטואלי וקונצפטואלי. מכל הצדדים יש התקפה של אלקטרוניקה, של לייזרים, ואנחנו הציירים לא יכולים ללחום נגד. מה אנחנו עושים? – פילוסופיות. תיאוריות. והבד נשאר ריק. אין ציור. אם אתה מסתכל על רמברנדט – אין מה להגיד. אם אתה מסתכל על בד ריק – אתה מדבר בלי סוף. היום יש ציור של אשליות. אבל גם בשביל אשליות צריך קצת מציאות".

ומה על הציור השימושי...

"הציורים הראשונים היו במערות (אלטמירה). הציירים ההם רצו ללמד את הציירים הצעירים איך חיות נראות מחוץ למערה. זה היה הציור היפה בעולם, וזה היה שימושי. אחר־כך היה הציור קישוטי, מיסטי ודתי. עשו גובלנים בארמונות. איך זה התחיל? אלה היו שמאטס. היה צריך לחמם את הקירות. היה קר בפנים והיה צריך לדאוג שהקור לא יחדור. היום יש בציור גם צד לא שימושי, ואני רואה בזה הרבה הומור, כמו שויזלטיר כתב: יש אמנות קונצפטואלית בתל־אביב. הבעיה היא שהציירים לוקחים את זה ברצינות. אם אני צוחק... הם לא חושבים שהומור זה דבר רציני".

"כשאני עובר במוזיאון תל־אביב, ברחבה, אני פורץ בצחוק, וזה טוב. או כשאני רואה את התפישה של מנשקה (קדישמן). אין דבר בלי אסוציאציות, ודווקא מפני שמנשקה חבר טוב שלי, אני שואל למה הוא תולה את הגאטקס־לשעבר הרחבים שלו. ודווקא בציורי הכבשים שלו הוא מוכיח איזה קולוריסט טוב הוא... ושלושת הגלגלים מחלודה? איך אני יכול לחשוב שזה לא יפול על הראש שלי...".

כל דבר זה אמנות?

"היום ציירים חזרו לנטורליזם, אבל הם אומרים שכל דבר זה אמנות. זה נכון. אמנות של אלוהים. אבל חול במדבר זה אמנות של אלוהים? כשלוקחים אותו ושמים במוזיאון זה אמנות של בן־אדם. היום חושבים שאם מזיזים משהו ממקומו הטבעי למקום אחר – זו כבר אמנות... האמת היא שאני עצמי כבר לא יודע מה זו אמנות. טוב, כל אחד חושב זאת...".

ציונות, חלוציות?

"אף פעם לא הייתי ציוני, כי אין לי אכזבות. מלחמות זה דבר לא טוב, אבל יהודים אני מכיר כפי שהם מכירים אותי. יש חסידים ויש מתנגדים. זה הכל. יש תערוכת 'דלות חומר'. מקשרים את זה עם זמנים של חלוציות. 'אנחנו רוצים להיות נקיים'. אני שואל: איפה מתחיל עושר החומר ואיפה מתחילה הדלות. אם זורקים את מכנסי התאקי ולובשים גברדין – זה שונה?"

טרנזיסטור בכוור טניס?

"להחליף חומרים היום זה גם כן אמנות. במוזיאון ירושלים ראיתי תיק מתחת לזכוכית. פשוט תיק. כמו תיק רגיל עשוי מעור, אבל הוא עשוי מחומר. עוד מעט יעשו קונדומים מפלדה...".

"בחלק החדש של אמנות ישראל (במוזיאון) הקורטורים תלו את הציורים ככה שיש כאילו הרגשה שמההתחלה עד היום יש איזה קו אחד, סגנון אחד. אבל תלו אותם האחד רחוק מהשני. זאת האופנה היום. שיראו יותר קיר מתמונות. האור על הקיר כל־כך חזק עד שהוא מוציא את כל הדם מהתמונות. פעם אמר לי איזה צייר, מינימאליסט: יש אצלך כל־כך הרבה אנשים על הבד. חשבתי בלבי: הנה, הוא כבר התפטר מכל הבולשיט. עכשיו הוא נשאר רק עם צבע האוקר. היום זאת כושה לצייר תמונה שהיא תמונה".

"כבר אמרתי, באמת אין לי מרירות. ובכל זאת, תמונה, כולה כצבע קקאו, נוגעת לי פחות מגויא, רמברנדט או סוטין. וכל ומן שאלה נוגעים לי אני צריך גם לנגוע בזה עם הידיים, כדי להרגיש את הפאקטורה. פעם פגשתי צייר ברחוב באמצע היום. שאלתי אותו: אתה לא מצייר? מה הוא עונה לי: אני מינימאליסט. זה המקסימום של המינימום".

יוסל בסטודיו. אמרתי למרסל ינקו: ציירים רוצים להרוס את הציור. אמר לי: לפני 70 שנה אנחנו רצינו לעשות זאת, ולא הצלחנו. רציתי להגיד לו: ינקו, הם כבר הצליחו. (צילם שמואל רחמני)

"כשפתחו את מוזיאון ישראל רצה סנדברג להראות שהציירים שלנו על המפה. מה עשה? תלו תמונות דומות. אחד מ'שם' (מן העולם) ואחד מ'פה' (מהארץ). זה בולשיט. ברור שכולנו מושפעים, כי הקומוניקאציה היום מהירה מאוד. אך למה להיות מושפע מאפס? אם אתה מושפע מאפס – יוצאים שני אפסים. אם רוצים ציור לבן על לבן – אפשר למלא אותו במלים. רמברנדט הוא מלא. אי־אפשר למלא אותו במלים. צריך לחיות עם המציאות, אבל לא לגמרי. דוסטוייבסקי אמר: 'עם הכרה עצמית, טוטאלית, קשה לחיות'".

"מכל הצדדים יש התקפה של אלקטרוניקה, של לייזרים, ואנחנו הציירים לא יכולים ללחום נגד. מה אנחנו עושים? – פילוסופיות. תיאוריות. והבד נשאר ריק. אין ציור" ■

"אני לא נגד ציור אבסטרקטי. כל צייר רוצה להגיע לאיזושהי סינתזה. לשבור את הצורות ולמצוא את הפשטות. כמו שאמר הפסל ז'ק ליפשיץ: 'בעצם, ציור זה תמיד אבסטרקט. זה אף פעם לא חיים'. היום, כל הגבולות ניטשטשו".

"בציור שלי יש כמה במות. בכל פעם אני מוסיף לדוממים, או לקירות, או לקפקא, או לחלוצים. אני מצייר תמיד מציאות באופן ספרותי. אני צייר ספרותי. מצאתי הגדת פסח של ראשי צפורים – אז כל מה שקורה היום אני מכניס לאותה פורמה. אנשים – צפורים. אנשים של היום. ואני אוהב לצייר קירות. בקיר יש חלונות, אפשר תמיד להסתתר מאחוריו ולהציץ מתוכו. כמו בחיים".

"במוזיאון הסטדליק (אמסטרדם) היה פסל מודרני. בקצהו חוט פלדה שבראשו סמרטוט שכל הזמן השמיע זמזומים, אבל הפועלים ידעו שבפנים יש רדיו. בשעה שתים־עשרה לחצו על הכפתור הנכון, הפסיקו את האמנות המזומזמת ו... שמעו חדשות. כשאמנות מפסיקה להיות שימושית עושים תיק מחומר וקונדומים מפלדה".

"ראיתי פעם בביאנלה (ונציה) שהקהל סקרני בצורה מיוחדת. בביתן היפני היה קיר עם הרבה חורים. שמת אצבע בחור וקיבלת הרבה הרגשות, בכל אחד – הרגשה אחרת. באחד מן החורים שמו סיכות (המצאה יפנית) והאנשים נפצעו. ראו המנהלים, סתמו חור בפלסטר וכתבו: פה אסור לשים אצבע. הקהל הוציא את הפלסטר והמשיך להיפצע. נו, וזה משל טוב. עד כדי־כך אנשים לא יודעים מה אמנות ומה לא".

"ציור זה לא תמיד כשרון. יש איזה מבט כזה, שמילדות אי־אפשר לצאת מזה. זה לא רק כשרון. כשאתה ילד, אתה מסתכל בתקרה ורואה נקודה אחת. בדמיון אתה אוסף עוד נקודה, עושה עיגול וכבר יש לך פנים. יש לך סקרנות של צייר. זה מתחיל כשאתה ילד המציץ בחור המנעול. כשאמא שואלת אם לבן שלה יש כשרון, אני שואל אותה אם הוא מסתכל בחור המנעול".

"מצחיק איך אני חתמתי על התמונות. אומרים לי שבכל פעם חתמתי אחרת. בפולניה חתמתי ביידיש ובפולנית. ברגנר וגם ראוויטש. על־שם אבא. באוסטרליה חתמתי באנגלית. כשהייתי בצבא האוסטראלי התחלתי לחתום ביידיש עם שני ע', בערגנער. כשבאתי ארצה אמרו שצריך לחתום בעברית, אז חתמתי ביידיש. וכשיידיש נכנסה קצת למודה התחלתי לחתום בעברית. חוץ מזה היתה תקופה שהתחלתי לחתום בעברית ובאנגלית... איזו אילוזיה, איש העולם... צייר עולמי... כל זה השתקפות של איפה אני עומד עם האמביציות שלי. אבל אני לא תולה תמונות שלי בבית. רק תמונה אחת שציירתי בשתי וורסיות: 'מוות במשפחה'. זו תמונה כל־כך עצובה, שזה עושה אותי שמח. חוץ מזה אני תולה עבודות של אודרי ברגנר, אשתי, וציירים אחרים. יש לי סוטין קטן...".

"אגב, אתה יודע מה השם הנכון שלי? יוסיפ ולאדימיר ברגנר. יוסיפ כמו סטאלין, ולאדימיר כמו לנין... אבל אל דאגה, זה לא על שמם".

ראיון עם יוסל אף פעם לא יכול להיגמר, מבלי שיזכיר אנשים שעזרו לו כשהגיע ארצה. כמו אריה נבון, בנימין תמוז, וכמובן ידידו הסופר יוסל בירשטיין, שכתב על יוסל בספרו האחרון. "הוא מכיר אותי יותר מאשר אני מכיר את עצמי".

ראיון כזה גם לא יעבור בלי נסים אלוני. ("'בגדי המלך' זה מחזה על אילוזיות. אני מפחד מאנשים שנעשים תוקפניים נגד האמנות העכשווית. אצל נסים, אותו ילד, משורר שאומר 'המלך הוא עירום' נהפך להיות מלך יותר אכזרי").

"הראיון הזה", אומר יוסל, "הוא פרוקלמציה. ברגע שהצעת לי ראיון התחלתי לראיין את עצמי. אחר־כך נוכחתי לדעת שאלה היו שאלות שלך".

דיברנו עוד על תרופות, למשל, והדוקטור יוסף פון ברגנר נתן לי עצה לקחת פוטציום. אך במה נסיים?

בסיפור הזה: "לפני הרבה שנים הייתי בחיפה. ראיתי אקוורל מחורבן. פתאום אמרו לי שזה מאטיס. ברגע שאמרו לי שזה מאטיס – נהפך הציור להיות כל־כך יפה. וזה נכון. לאילוזיה יש כוח. ומה זה אילוזיה? איפה המציאות ואיפה האילוזיה?"

משה בן־שאול

לואיז עמר היא בת 15.5, בתה י', וככר אחת מן הדוגמניות המקצועיות. עובדת באופן מסודר עם סוכנות דוגמניות, ויש לה מנהלי עסקים וכל מה שצריך. מצטלמת הרבה. יום לפני ששוחחנו איתה בכיף, היתה ביום צילום לחברת בגדי ים, לקאטלוג קיץ 87', מי יודע לאיזה קטלוג תצטלם מחר.

– מתי את לומדת, לואיז?

– בבוקר, מסתדר לי יופי.

– איך מקבלים את זה בכיתה?

– יפה, גוזרים תמונות שלי ומפרגנים, חוץ מכמה בנות שקשה לי להבין מדוע הן לא אוהבות לראות אותי מצולמת.

– איזה ספר קראת לאחרונה?

– סיימתי עכשיו את הכרך הרביעי של פרחים בעליית הגג.

אביזרים: אורנה וולפרט

בגד ים: LaGoul

רהיטים: כתר Keter

ריהוט לשעות הפנאי

בארץ

בריאות

אווירה של חו"ל מול עמק החולה

זה לא בשוויץ, זה מעל ראש־פינה היפה, על אחת הפסגות שבמורדותיו המזרחיים של הר כנען, אבל האווירה הנוסכת־שלווה והמאוד־אירופית מזכירה מלון־נופש אלפיני וותיק, מנוהל כהלכה, בעל מסורת־אירוח משפחתית של כמה עשרות שנים לפחות.

„מצפה הימים" שוכן בצד הכביש המקשר בין ראש־פינה לצפת, והמקום – מלון נופש צמחוני־טבעוני שלעתים נהפך ל„חוות־בריאות" – נשקף אחד הנופים המקסימים בארץ: עמק החולה, הכנרת ורמת־הגולן.

ה„מצפה" הוקם ולאט־לאט ובשלבים, כהתגשמות חלום שנחלם במשך 50 שנה) על־ידי ד"ר אריך יעקב ירושלמסקי (ירוס) המנוח, וגם אחרי שנרכש על־ידי קבוצת משקיעים לאחר מותו של הרופא הוא ממשיך לשמור על כללים מסויימים שנקבעו בצוואתו: לעשן? הס מלהזכיר, או, לפחות, לא ב„שטחים הציבוריים" (בחוץ – מותר). ובשר – תשכחו מזה. מה רע בפשטידת סלק אדמונית ועסיסית, סלט מירקות שזה עתה נקטפו וגלידת טויה (טעימה מאוד, אגב)?

רבים באים לכאן כאל מלון נופש־רגיל, להינות מיפי הנוף, מהאוויר הצלול, מהשלווה החלומית שכל־כך נדירה אצלנו ומהצמחייה היפה שמסביב. מתרחצים בבריכה (הקטנה) שמימיה, מי מעיינות ראש־פינה, קרירים ונעימים, יוצאים לטיולים באיזור ושוכחים מכל הצרות.

אחרים מכררים (בטלפון 069־37013/4) מתי מתקיים „שבוע הבריאות" הבא, ובאים לכאן לחמישה ימים כדי לחזור אח"כ הביתה נינוחים, בריאים ורזים יותר. במקום להרחיק לשוויץ, גרמניה, אוסטריה או אנגליה בחיפוש אחרי חוות־הבריאות וההרזייה שתעשה אתכם קלים יותר במחיר הרבה מטבע זר כבד, אפשר להצפין לראש־פינה לטיפול לא פחות טוב מתוצרת הארץ.

יש כאן 25 חדרים זוגיים נאים ונוחים, לא מפוארים אבל מצוחצחים ואסתטיים, עם טלוויזיה צבעונית ומיזוג־אוויר יעיל, ממוקמים סביב מעין „אטריום" דו־קומתי מקסים. בריכת־דגים קטנה עם מפלונ־מים מרחשת שם בשלווה, דקל ענקי מיתמר אל התקרה השקופה וצמחייה עשירה ומגוונת גולשת מן המעקה אל קומת־הקרקע ועושה טוב בעיניים. במפלס העליון יש מרפסת גדולה, פתוחה, המשקיפה אל עמק החולה, יופי של מקום להתיישב בו עם ספר טוב ולנקות את הראש הלחוץ.

הגן גדול ויפה, הרבה עצים ופרחים ופינות־חמד שחלקן צופות לכנרת, וסביב הבריכה דרגשי־שיזוף לבנים ונוחים. לא הרחק משתרע גן־הירקות המטופח בו מגדלים את כל מה שתפגשו בזמן הארוחה על שולחנות חדר־האוכל, שגם מחלונותיו נשקף נוף נהדר. ואגב ארוחות: שתי הטבחיות, כושיות עבריות מדימונה, מגישות תפריט צמחוני של מרקים וסלטים, פשטידות ומנות־קינוח, עם לחם שחור מעולה האפוי במקום וארוחות בוקר הראויות לציון גבוה במיוחד.

את המקום מנהלת מיכל לונאי, בעבר שלפני־פינוי־סיני תושבת שארם והיום מראש־פינה, וצוות העובדים (המונה בין 8 ל־22 איש, תלוי בעונה) שייך לזן נדיר בארץ: חבר'ה צעירים, מצפת, ראש־פינה, מצפים וקיבוצים סמוכים, כולם נחמדים ורגועים, אדיבים ונעימים, מעניקים שירות מעולה, עשיר־חיוכים.

המחירים? בהחלט לא זול, אבל בהתחשב במה שמקבלים, נדמה שכאן התמורה מצדיקה את ההוצאה:

אירוח רגיל לזוג (עד 15.7.86!) לפנסיון מלא – 130 ש' ללילה; לחצי פנסיון – 110 ש'; ללינה וארוחת־בוקר (וו שכבר הזכרנו לטובה) – 90 ש'. ליחיד בחדר זוגי (בלי בן/בת זוג „כפויים"): 74 ש' לפנסיון מלא; 62 ש' לחצי פנסיון; 51 ש' ללינה וארוחת בוקר.

בעונה הבוערת, בין 15.7.86 ל־31.8.86, יהיו המחירים גבוהים יותר: לזוג, לפנסיון מלא – 150 ש' ללילה; לחצי פנסיון – 130 ש'; ללינה וארוחת בוקר – 110 ש'. ליחיד בחדר זוגי: 85 ש' לפנסיון מלא; 74 ש' לחצי פנסיון; 62 ש' ללינה וארוחת בוקר. המחיר כולל שימוש בבריכה, בג'אקוזי ובסאונה.

„שבוע הבריאות" הוא כבר סיפור אחר.

גם כאן, המחיר נשמע גבוה, אבל כשחושבים על כל מה שמקבלים במקום, ונכלל במחיר – הוא מפחיד קצת פחות. „שבועות בריאות" כאלה נערכים בתאריכים קבועים שכדאי לברר מראש בטלפון הנ"ל (בתקופה הקרובה מתוכנן שבוע כזה לימים שבין 29.6 ל־3.7, ויתכן שביולי יתקיים מחזור נוסף). המחיר: 750 ש' לזוג (375 ש' לכל אחד מהשניים), ו־425 ש' ליחיד (בחדר זוגי).

מה מקבלים ב„שבוע" כזה, שאיננו שבוע מלא אלא ארבעה לילות וחמישה ימים, מיום א' בבוקר עד יום ה' אחה"צ? מקבלים שלוש ארוחות דיאטטיות ליום, צמחוניות למהדרין עם נטייה לכיוון הטבעונות, שהערך הקלורי של שלושתן (ביחד...) 500 קלוריות בלבד. זוהי דיאטת רזון אמיתית, בלי הנחות וחוכמות. מקבלים תה צמחים ו/או קפה מסוגים שונים חופשי־חופשי, אפילו 20 פעמים ביום, כאשר את המשקאות הללו אתם מכינים בעצמכם, בכל „קטייל" שתרצו, בפינה המיוחדת לכך; מקבלים בכל יום עיסוי מקצועי נחמד מכף־רגל ועד קצה הקודקוד, כשמן־זית ירוק וריחני (לא להגיד „פיכס", זה תענוג אמיתי); שימוש בבריכה, בחדר־הכושר, בג'אקוזי (שגם ממנו משקיפים אל נוף העמק דרך חלונות וטכית גדולים) ובסאונה; טיפול קוסמטי, טיפול בשיער, פריקור ומניקור, אמבטיות מתה צמחים, התעמלות בשיטות שונות (פלדנקרייז, אלכסנדר), טיולים רגליים מודרכים בסביבה כדי שתהיו עייפים והרצאות בנושאים שונים, כולם קשורים לבריאות, כדי שלא תספיקו אפילו לחשוב על אוכל...

דני קרן

פנים הבניין: נווה של ירק ומים שמעדה שלווה; למעלה משמאל: מי הבריכה, הקרירים כניעם ממעיינות ראש־פינה

נוה־ים

„... הקיץ מושלם"

מגלשות מים ענקיות • מגלשות קאמיקזה • בריכת שחיה חצי אולימפית • חוף ים יפהפה • פלא טבע – "ג'ייזר" על אי קטן (!) • משטחי שיזוף וצל • סככות, שמשיות, כסאות נח • מזנון, מלתחות שרותים • שעשועים מיוחדים לילדים • חניון מוסדר • חניה בשפע • בונגלוס משפחתיים ומשטחים להקמת אוהלים!

הפארק, טל: 04-942582, החניון, טל: 04-942240

אופנה

רטוב

גבר הישראלי אינו מקפיד בלבושו: הגבר הישראלי אינו מבין באופנה, וגרוע מכך – אינו רוצה להבין; הגבר הישראלי שונא חליפות, מתעב עניבות, נועל סנדלים מעל גרביים קצרים ומעדיף חולצות סינטטיות ומכנסי טרילין. אלו הן רק מקצת מהטענות המופנות אל האיש המסכן כבר שנים רבות, אבל מתברר שהמצב הולך ומשתפר. לבושם של צעירים רבים כיום אופנתי ונאה יותר מבעבר, אלא שתחום אחד עדיין „טעון טיפוח": ההופעה על שפת הים והבריכה. הן אומרות שהם אינם יודעים לבחור לעצמם בגדי־ים; הן מתלוננות על כך שהמאפיין הבולט והמוביל במראה הגברי על החוף היא... הכרס; הן כועסות על כך שעל־אף המבחר העשיר (כחול־לבן ויבוא) הממלא את החנויות, רוב הישראלים טרם למדו להתאים את הגיזרה הרצוייה של בגדי־הים לגיזרה (המצוייה) של הגוף. כדי לבדוק את נכונות הטענה, שאלנו ארבעה קורבנות מקריים כמה מחשבה הם מקדישים לנושא, והתשובות – לפניכם.

נ.ה., משפטן, בן 34: „כאשר אני הולך לקנות בגדי־ים אני בהחלט מקדיש לכך מחשבה. ראשית לגיזרה: כיום, כשיש כל־כך הרבה דגמים ועיצובים שונים, חשוב לי לבחור בגדי־ים שיגרום לי להיראות רזה יותר. לכן אעדיף גיזרה פשוטה וחלקה, בצבע אחד או שניים, בלי 'קישקושים' ודוגמאות. לא אלבש בגדי־ים אדום כי זה רועש, וגם לא שחור או כחול־כהה שהם, לדעתי, צבעים מבגרים. צבע בגד־הים הנוכחי שלי הוא חום עם צהוב, ובעיני זה שילוב יפה. בכלל אני חושב שבבגד־הים הצד האסתטי חשוב לא פחות, ואולי יותר, מאשר במערכות בגדים אחרות – משום שכאן מתמקד מבטו/ה של המתבונן/ת בפריט הלבוש האחד והיחידי הזה".

יונתן נ., מעצב גראפי, בן 28: „עד לפני זמן לא רב הייתי טיפוס שמרני, מרובע ועצור. מכיתה ח' היה לי תמיד אותו בגד־ים, אותה גיזרה ואותו צבע – כחול כהה – לפי הדגם של בגד־הים שקניתי יחד עם אמא שלי בגיל 14. אלא שהיום, לצערי, הבטן כבר מתחילה להתעגל ולהשתפל ונדמה לי שאאלץ להינתק מן העבר ולחפש לעצמי גיזרה אחרת. אני מאמין שאלך לכיוון ההפוך, ובשבילי השינוי יהיה דראסטי: בגדי־ים דמוי מכנסיים קצרים, רחבים ומתנפנפים, בצבעים טרופיים עזים ומשתוללים, כאלה שיזכירו לי חופים של איים קסומים ואת האווירה שבתמונותיו של גוגן...".

עדי צ., איש־מחשבים, בן 37: „בגדים לא כל־כך מעניינים אותי, ומעולם לא הקרשתי להם זמן מיותר. לבחירת בגד־הים – ודאי לא יותר משלוש דקות, וגם זה רק כאשר בגד־הים התורן מתחיל להתפורר, הסכנה שאחורי יחשפו גוברת, וגוררת אחריה סכנה אקטואלית אחרת – שיהיו מי שיבואו ויצבעו את אחורי בשחור... כשהבגד רפוי, האשה לוחצת ואני כבר מגיע לחנות. אני נכנס לשם באמונה שאני אדם בעל גישה פתוחה, ליבראלית ומתקדמת בכל הנוגע לאיך צריכים האחרים – ובעיקר האחרות – להיראות על חוף הים. אבל מאחורי הווילון של חדר המדידה צץ ועולה הפוריטן החבוי בתוכי, ובכל פעם אני מוצא עצמי בוחר בגדי־ים שמרני ומיושן, המזכיר מכנסי התעמלות, כזה מתנפנף, עם תחתונים למטה. אני מתרץ את זה בכך שברוב צניעותי אני כנראה לא מעוניין להרביץ על חוף הים הופעה שתסית את דעתן של המתרחצות... בקיצור – אני ביישן. מעדיף בגדי־ים בצבע אחד, רצוי כהה, כי זה אמור ליצור צללית דקה יותר. לא יודע אם זה נכון אבל אמרו לי, ואני בדרך־כלל מאמין למה שאומרים לי. גם כשאמרו לי לקנות מניות בנקים – קניתי...".

הרצל ב., צייר, בן 27: „בחלומות אני תמיד רואה עצמי בבגדי־ים מעור, משהו טרזני כזה, מצ'ואיסטי. ואם לא מעור – לפחות מסקאי... אבל ברצינות: אני בהחלט כרון בכל הנוגע לבגדי־ים. :תלבט בכל הנוגע לצבעים, מחפש גיזרה שתסתיר את הכרס אבל תבליט פרטים אנטומיים אחרים... מעדיף בגד שחור וחלק, בלי קישקושים, גיזרה הנוטה ל'ברמודה' ומתרחקת מ'ביקיני' ושיהיה עשוי מחומר גמיש וחזק, שלא יפול במים. החברה המייצרת? לא מעניינת אותי ולא מהווה גורם בבחירה. בגד־הים האהוב עלי ביותר היה זה שלבשתי בגיל חמש – כחול עם פס לבן במותן, כיס שנפתח ונסגר ברוכסן שבו הייתי שומר את הצדפים שאספתי, ולולאה מיוחדת לתליית מחזיק־מפתחות. האפשרות הזו העניקה לי, כילד, תחושת בטחון; ידעתי שגם אם הורי ישכחו אותי על חוף הים, תמיד יהיה לי מפתח כדי להיכנס הביתה...".

דני קרן

צילום: מישל קרמרמן

בגדי־ים: Pierre

צולם במועדון הבריאות במלון „דניאל", הרצליה

תפוס שלוה בתעלות אנגליה

נווט את חופשתך בסירה משלך באנגליה האמיתית

החל מ-75 ליש"ט לאיש לשבוע (*)

המחיר כולל דלק, טלויזיה, מצעים, מגבות, הסקה ומטבח מודרני.

לנוחיות הנוסעים ניתן להשיג במשרדינו כרטיסי טיסה וכל שרותי הקרקע האחרים

נציגות בישראל יעל שרז

ענת טורס, רח' מאפו 20, תל-אביב, טל. 03-228183.

UK Waterway Holidays

BTA

(*) בסירה של 8 איש

שיט שלא שוכחים לעולם

4 הפלגות בלבד במסלול מיוחד לישראלים

אוכל כשר

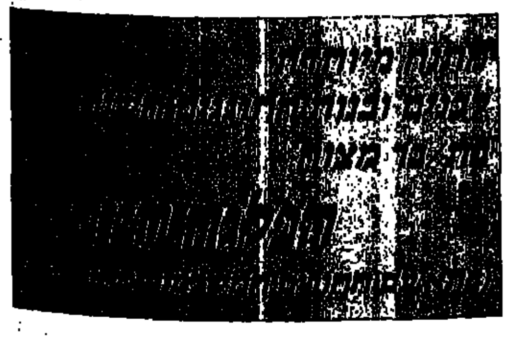

נשמח שתבואו אתנו. באמת נשמח.

שנה תמימה אנו מתכננים את הנופש הנפלא הזה.

נכון! – את הים לא אנו המצאנו, אבל את כל השאר!!

חיפשנו את היפים והאקזוטיים באיי ונמלי הים התיכון, את אנית שיט־החופים החביבה ביותר המשלבת אלגנטיות בשרות מעולה.

חיפשנו אוכל בשפע ובאיכות גבוהה ביותר.

חיפשנו את כל אלה ומצאנו את „סיטי אוף רודוס". איתה נפליג 4 פעמים בלבד, במסלול שתוכנן במיוחד לקהל הישראלי.

מצאנו דרך לשלב מנוחה ונופש ללא צורך לארוז ולפרוק מזוודות, מרגוע עם בידור בשפע, מיטב אמנים, תזמורת, דיסקוטק, 3 ארוחות מלכים יום יום – ובין כל אלה: ביקורים בנמלי תורכיה, איטליה, יוגוסלוויה ואיי הים האגאי.

אז עכשיו, כשמצאתם אותנו – בואו והצטרפו לחגיגה על הים.

מועדון מטיילי מעריב

פרטים:
„מועדון מטיילי מעריב"
מערכת „מעריב", קרליבך 2, ת"א
☎ 03-439207

הרשמה אצל כל סוכני הנסיעות

ארגון וביצוע: סוכנות אניות מלחי
• תל־אביב: רח' דיזנגוף 76 (☎ 03-299414, 03-290596).
• חיפה: רח' הבנקים 3 (☎ 04-524218/9)

מ ה ש ד ז

פורד גיה vignale tsx-6 למעלה: מכונית־רעיון חדשה, רב־שימושית; למטה מימין: רנו סופר 5 ג'י.טי. טורבו: אולי גם אצלנו

רנו

סופר 5 ג'. טי. טורבו

במבט חיצוני היא נראית כמו רנו 5 „רגילה": המבנה כמעט דומה; המרכב קצת יותר רחב; הצמיגים רחבים מאוד; את המכונית מקשטים כמה פסי קישוט ריסקטיים. אך הצצה לתוכה תגלה כי בכל־זאת יש בה משהו מיוחד: ההגה קטן יחסית, לוח המחוונים עשיר במיוחד, הכיסאות הקידמיים אורטופדיים ומוגבהים.

גם הצצה אל מתחת למכסה המנוע תפתיע: לדברי יצרניה, שוכן שם מנוע רב־עוצמה המפתח 115 כוחות סוס לבלימה, מהירות עד 201 קמ"ש, תאוצה 0־100 ב־8 שניות, וצריכת־דלק של ליטר אחד ל־18 ק"מ.

זוהי מכונית הספורט החדשה של „רנו" – רנו סופר 5 GT טורבו – שלא מכבר זכתה (במישאל שנערך בין עתוני־רכב אירופים) בתואר: „מכונית הספורט של השנה". האם נראה אותה גם בארץ? מתברר שכן. היבואן החליט להעשיר את המיבחר שלו בדגם הספורטיווי הנ"ל, ומוסר כי להערכתו, מחירה הישראלי לא יעלה על 35,000 ש"ח כולל מע"מ, הפקדה ואביזרים.

צריכת הדלק שלה כ־18 ק"מ לליטר במהירות 90 קמ"ש ו־13 ק"מ לליטר בנסיעה עירונית.

המחיר בארץ הוא 15,698 שקל (ללא מע"מ והפקדה). לדברי איתן כץ, מנהל השיווק של צ'מפיון מוטורס – המחיר תחרותי ביחס למכוניות סופר־מיני אחרות, ובהתחשב בחבילת הציוד המיוחדת של דגם הפוקס וביחס לעלות ותחזוקה הנמוכה – שירות מדי 30 אלף ק"מ ואחריות רחבה ביותר.

פז'ו

„אוסקר" מוטורי

שנת 85' היתה שנה טובה למפעלי פז'ו. ארגון ORGECO, ארגון הצרכנים הכללי של בסנסון, צרפת, בשיתוף מועצה האיזורית של דובס החליטו להעניק את פרס ה„אוסקר" הצרפתי לשנת 1985 לפז'ו 205. ב־85' נטלה ה־205 לבדה 13% מהשוק הצרפתי ונהפכה למכונית הנמכרת ביותר בשנה זו.

שנת 85' היתה גם השנה של פיז'ו 309 – המכונית המשפחתית האלגנטית שנהפכה ללהיט, ועליות נרשמו כמעט לכל הדגמים האחרים שמשווקת החברה. בשוק הצרפתי לבדו עלו מכירות פז'ו מעל 21.5% מכלל השוק. גידול חל גם במכירותיה במדינות אירופיות אחרות.

מאלגנטית עד טנדר

רב־שימושית

קלות תנועה ואירודינמיות משולבות יחד במכונית רעיון חדשה של פורד בשם Ghia Vignale TSX-6 אשר נבנתה בסטודיו גיהה של חברת פורד בטורינו, איטליה, והוצגה בתערוכת הרכב בטורינו שהתקיימה בין 23 באפריל לבין 4 במאי.

זוהי מכונית סטיישן עם גג מוגבה ולמעשה זהו רכב שימושי בעל ביצועים של מכונית פרטים, מכונית סטיישן, רכב להובלת משאות ואף טנדר עירוני.

במכונית שלושה טורי מושבים: שני מושבים בטור הקדמי, שלושה באמצע ושניים מאחור. הגג המוגבה מאפשר למושבים השני והשלישי להיות מעט מוגבהים מן המושב הראשון ובכך מאפשר לנוסעים מרחב ראיה רב יותר.

המושב השני והשלישי מתקפלים והופכים למיטה כפולה, או למשטח אחיד פנוי להובלות. אפשרות שלישי היא מיטה בודדת, ושטח מטען שהוא חצי השטח הכולל. המכונית אפילו הופכת לטנדר פתוח ע"י הזזה חשמלית של הגג קדימה, וכך ניתן להעמיס מטען יתר ואף מטען גבוה.

עיצוב

פולקסוואגן לצעירים

פולו פוקס היא גירסה מיוחדת, שהכינה „פולקסווגן" לצעירים.

לפוקס שני צבעים המיוחדים רק לה: ארום טורנדו ואפור ענן. צלחות הגלגלים שלה הן מלאות, ייחודיות לדגם זה וצבען תואם לצבע גוף המכונית. על גופה פסים מיוחדים ועל גגה, שתי מסילות שחורות, המשמשות כגגון ייחודי לפוקס.

העיצוב הפנימי מתאים לצעירים: לבדי הריפוד של המושבים והדפנות – עיצוב מיוחד, ובמקום מדף אחורי הותקן מעל איזור המטען כיסוי בד שניתן לפירוק והרכבה מהירים.

פולו פוקס מצויידת במנוע בנפח 1.05 ליטר המפיק 45 כ"ס. עם מנוע זה מגיעה הפולו למהירות מירבית של 142 קמ"ש ומזנקת מ־0 ל־80 קמ"ש ב־11.7 שניות.

פיאט

מקום 1 באירופה

חברת „פיאט" הגיעה למקום הראשון במכירת מכוניות באירופה בסיכום הרבעון הראשון של שנת 1986, ובכך עברה ב־1% את חברת פולקסווגן. על כך דיווח לא מכבר העיתון האיטלקי „קוריירה דה־לה־סרה" מטורינו, „העיר של פיאט".

ויטוריו גידלה, משנה למנכ"ל החברה, מסר כי נתח השוק של „פיאט" הגיע בין ינואר לאפריל 86' ל־13.6%, כש„אונו" זוכה למקום הראשון בין המכוניות הנמכרות ביותר. עוד הודיע כי „פיאט" תשקיע בשלוש השנים הקרובות כ־6,000 מיליארד לירטות (כולל 8,000 מיליארד שיושקעו השנה וב־1987), בעיקר במחקר ופיתוח. מאזן החברה לשנת 85' הסתיים ברווח של למעלה מפי שניים מזה של 84', והשנה צופים רווחים גדולים יותר. היעד – ייצור מיליון וחצי מכוניות ב־86'.

סיטרואן

טובה לעסקים

כתב־העת „אוטוקמפיידי" פרסם לא מכבר תוצאות ניסויים השוואתיים שנערכו על־ידי אנשיו בין המכוניות: פורד סיירה, אופל אסקונה, ב.מ.וו. סידרה 3, סיטרואן BX 16 TRS ומזדה 626.

תוצאות הניסוי קבעו כי ה־BX זכתה במירב הנקודות בקבוצה זו של מכוניות הנחשבות „עיסקיות". כתבי העתון מצאו כי סיטרואן BX נמכרת (באירופה) במחיר שנחשב סביר יחסית לתכונותיה ולמספר אביזרי הנוחות והבטיחות שהיא מצויידת בהם; היתה המהירה ביותר מבין המכוניות שהשתתפו בניסוי; צריכת הדלק שלה היתה „השנייה מלמטה" כאשר את הבכורה בנושא זה נטלה אופל אסקונה, ולתוצאות טובות במיוחד הגיעה במבחן הביצועים בנסיעה ההידרופנאומטית, המיוחדת למכונית זו.

רכישה • שרות • תיקונים
היכן שיודעים הכל על סיטרואן
ב.ג. מוסכים סוכנות לת"א
רח' מרדכי 52, ת"א, טל. 03-334087, 331339
25 שנה בשרות סיטרואן

ארץ השעשועים של הטייקון היווני

פורטו־קראס, אחת האטראקציות התיירותיות החדשות־יחסית של יוון ■ חופים צחי־חול, מים שקופים, עשרות מפרצים מרהיבים בפראותם – פרי יוזמתו ויצירתו של קראס, גבר רב־פעלים המתקרב לשנתו ה־80, כמעט אגדה השלופה מתוך רומן בריוני ■

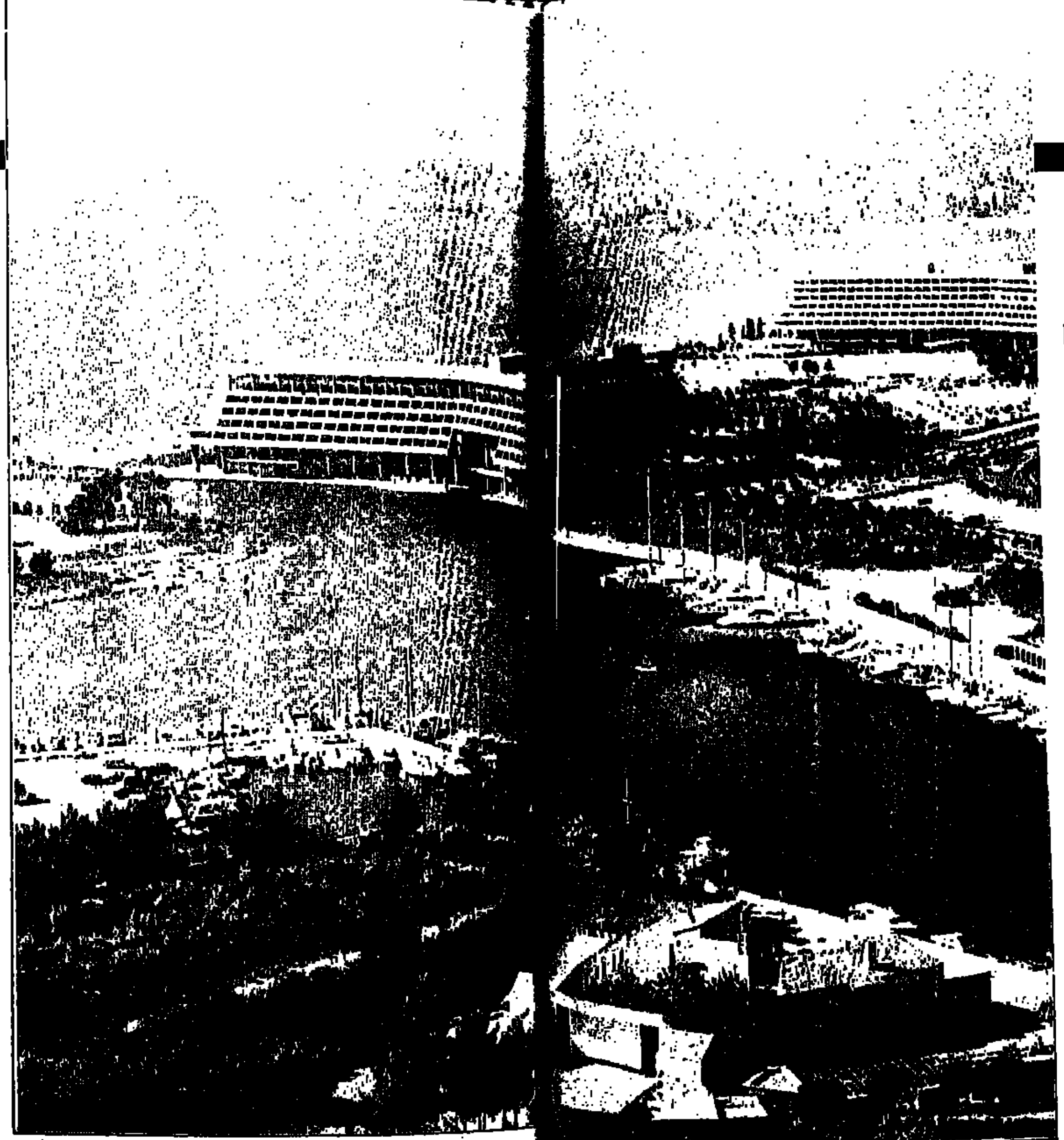

פורטו־קראס, מראה כללי של הקומפלקס שהקמתו עלתה כמאתיים מליון דולר וכיום הוא גן־עדן לנופשים

צריך לראות את זה כדי להבין. צריך להיות שם ולתקוע את כפות הרגליים בחול החמים כדי לחוש. צריך להלך שם בין חורשות האורן, האשלים והצפצפות כדי להתפעל מצל אילנות ששורשיהם נוגעים בגבול המים. צריך ללכת לאורך הצוקים ולספוג מראות של עשרות מפרצונים הרבוצים זה אחר זה, כחלק ממיקשת חוף פראי, מסולע, מתפתל ומתעקל, כאשר חיקו של כל מפרצון הוא מצע של חול־זיפזיף, בהיר ונקי, המזמין אותך להתפרקד עליו בבגדיים, או עירום. כל אחד לפי טעמו ונטיותיו. ואין אונס.

המקום הזה, שקוראים לו לו פורטו־קראס, הוא אחת האטראקציות התיירותיות החדשות־יחסית של יוון. זה לא עוד אי הררי שחלקו הגדול צחיח ורק מימיו שקופים ומפרציו מרהיבים בפראותם. זה לא עוד כפר דייגים ציורי ונידח, שפתאום נהפך לאופנה תיירית צועקת. מדובר בחבל ארץ שלם המצוי בקצה לשון יבשתית, הנשלחת מתוך ארץ מקדוניה אל חוף הים האגאי. ארץ של הרים מיוערים, של בקעות פוריות, של מיתחם חקלאות מודרנית, הסוגר על על חופים מקסימים וקומפלקס תיירותי מיוחד במינו שיש בו אלף חדרי מלון, מארינה חדישה ליאכטות בנות כל גודל, כרי גולף, אורוות סוסי רכיבה, מגרשי ספורט למיניהן ומה לא.

שלוש „אצבעות" משלח חצי האי חלקידיקי אל תוך הים. על המזרחית שבהן מתרומם הר אתוס שבתחומו קיימת „רפובליקה עצמאית" של מנזרים, מהם מרהיבים ביופיים, המחזיקים ברשותם שכיות חמדה נדירות וספרים עתיקים מהתקופה הביזנטית. כדי להכנס ל„רפובליקה" הזו אתה חייב לעמוד בשני תנאים: 1. להיות מצוייד בויזה מתאימה (מוענקת על־ידי כל קונסוליה יוונית אם יש בידך הוכחה שאתה אדם מהוגן). 2. לא להיות יצור ממין נקבה.

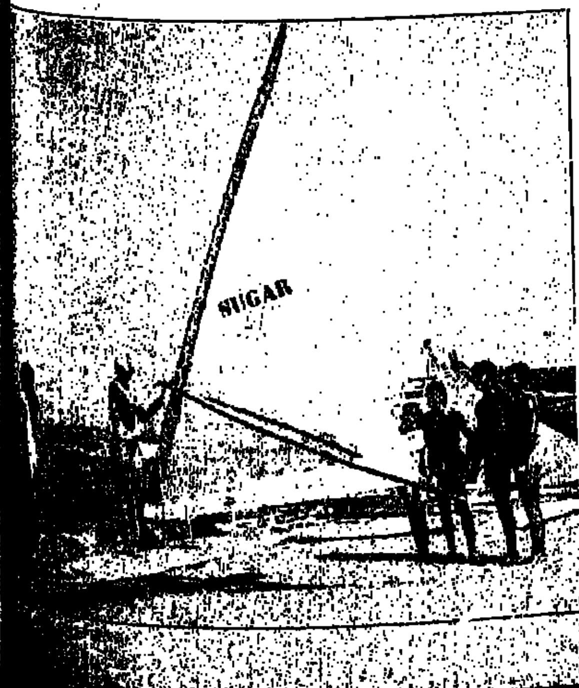

הכניסה ל„רפובליקת הנזירים" אסורה לא רק על נשים. אתה יכול לבוא לשם בחברת תיש, אבל בשום אופן לא בחברת עז. תרנגול עם כרבולת זה כסדר גמור. תרנגולת מטילת ביצים – אלוהים ישמור.

כל זאת, כאמור, על ה„אצבע" המזרחית. פורטו־קראס זה האצבע המרכזית. פורטו־קראס זה מקום. קראס זה בן־אדם. טייקון יווני, גבר רב־פעלים המתקרב לשנתו השמונים, כמעט אגדה השלופה מתוך רומן בריוני. חברת הספנות שלו קיימת כבר למעלה ממאה שנים. אומרים שאבי השושלת הספנית הזו הוא שהכניס לראשונה מנוע קיטור לספינות הסוחר. קראס הזקן סובב בממלכתו במרצדס לבנה. כשהים סוער הוא יוצא להפליג במפרשית ולעמוד באתגרים שצעירים ממנו נרתעים מהם. למרות גילו המופלג הוא עירני וחווז, ממשיך לנהל את עסקיו החובקים עולם. הוא חובב אמנות ומוסיקה, מתרועע עם הנודעים שבאמנים. אולם התיאטרון שבנה באחד המלונות שלו נושא את שמה של הפסנתרנית ג'ינה בכהאור. סמוך לפתיחת האתר הגיעה לכאן בהפלגה מיוחדת תזמורת מארה"ב עליה ניצח זובין מטה, הנימנה גם הוא בין ידידיו הטובים של הטייקון היווני. את מצודת מגוריו בנה קראס על הר מיוער ונישא, משקיף על ממלכתו ועל הים הגדול.

מספרים לנו כי עד לפני עשרים שנה היה כל האיזור שבקצה ה„אצבע" שממה נידחת, מין סרח־עודף של חצי האי חלקידיקי, בלי חקלאות, בלי תיירות. יום אחד – מספרת האגדה – עברה שם היאכטה המפוארת של קראס. אשתו, שהשקיפה על קו החוף המקסים ועשרות המפרצונים הציוריים שבהמשכו, אמרה לבעלה: תראה אותה

מקום מקסים! למה שלא תקנה אותו? נו, באמת, למה לא? התברר שכל האזור שייך להקדש הכנסייתי של הר אתוס וכי הללו מוכנים למכור את החוף והמפרצים יחד עם חבל הארץ השמם שבעורפו כמיקשה אחת. הם לא נאותו להפריד בין השניים. וכך „נאלץ" הטייקון היווני לרכוש במכה אחת חבל ארץ הכולל 18 מיליון מטרים רבועים. תשעים אחוז מהם ייעד לפיתוח חקלאי, ועשרה אחוז הקציב להקמת פרוייקט תיירותי, אותו מנהל היום גבר נמרץ, ששרת בימי מלחמת העולם השניה כטייס בחיל האוויר של יוון החופשית והיה מוצב בשדה התעופה הצבאי בתלינוף שבפלשתינה א"י.

וכך, בתום נסיעה של כ־110 ק"מ מנמל־התעופה של סלוניקי אנו מוצאים עצמנו תוקעים רגלים יחפות בחול החמים ונועצים עינים סקרניות באותם „עשרת האחוזים" של פרוייקט התיירות הידוע בשם פורטו־קראס – פרוייקט הכולל רצועת חוף חולי ארוכה ורחבה שהמשכה רצף של מפרצים ומפרצונים נסתרים, מגרשי גולף מדושאים, מגרשי כדורגל וטניס ושאר משחקים, מסלולי רכיבה,

יערות, ערוצים פראיים, רציפי מארינה מודרנית שבכניסה אליה מורקד מלון „המילטון", הגדול בשלושת מלונות הפרוייקט. מלון אחר – „ווילג'־אין" – ניצב בירכתי המעגן ואילו השלישי, „סיטוניה", נוהר על החוף ליד כפר דייגים לשעבר, שנהפך עם פיתוח האיזור לעיירה של ממש, משופעת ב„טאוורנות" וחנויות העונות לצרכי התיירים.

יש גולף וכדורגל וטניס וכדורעף ורכיבה ומה לא

לרשות חובבי ספורט המים שבין אורחי הקומפלקס עומדות להשכרה מפרשיות מסוגים שונים, סירות מנוע מהירות, סירות דוושה וכיוצא באלה. במארינה המשוכללת בית־ספר לשיטי יאכטות. מסעדות, בארים, דיסקוטקים, תיאטרון שבו מקרינים סרטים ונערכים מופעי־אמנות, כל אלה ועוד מציעים מיגוון רחב של בידור לילי.

מהמארינה של פורטו־קראס ודרומה מתפתלת על הצוקים הנמוכים שלאורך החוף המפורץ דרך בת חמישה ק"מ בקירוב, המיועדת לשימושם של אורחי המלונות בלבד, מרביתה מוצלת בעצי אורן קשישים. אם אתה רוצה – זוהי דרך־טיולים נעימה, כשמצידה האחד מראות הים הגדול ומצדה האחר ארץ הררית מיוערת, עם משבצות חקלאיות ושטחי מטע של זיתים ושקדים ופירות נשירים, החבויים בגיאיות ההרים. אם אתה רוצה – זהו מסלול המוליך אותך לסיור „שופינג" של מפרצונים. אתה מהלך לאורכו של המסלול הזה בשופי ובנחת, כשמפעם לפעם מתגלה מתחתיך מפרץ קטן ומקסים, שקירותיו סלע ואילו מצעו חול־זיפזיף רך ובהיר. וכל המפרצונים האלה הם כמו עריסות־תפנוקים חמימות הפזורות לאורך קו החוף הפראי כזו אחר זו. יש בהם מפרצונים זעירים ממש, המסוגלים להכיל קהל קטן בלבד, ויש בהם בעלי פרישה גדולה יותר שהם בבחינת „פלאז'ה" בקנה־מידה מוקטן. יש ביניהם שפראותם מוחלטת וקירותיהם סלעים משוננים. אחרים רכים יותר, סכוכים באילנות ומקושטים בצמחים ופרחים המגיעים כמעט לקו המים. אתה מהלך, איפוא, לאורך ה„סופרמרקט" הזה של מפרצים ומפרצונים ובורר לך מתוכם את זה שנראה לך, שמתאים לנטיית לבבך.

בלילה, במרומי אחד ההרים המיוערים שמעל המלונות, זורחת תמיד מתרוזת אורות בודדת. שם מצודת מגוריו של הטייקון קראס, עליו אומר לנו בהרבה חיבה והערכה אחד מעובדיו הבכירים: משונע אמיתי האיש. מאתיים מיליון דולר השקיע כאן בפרוייקט המשולב הזה של חקלאות ותיירות ששמו פורטו־קראס, והוא לעולם לא יחזיר לעצמו את ההשקעה האדירה הזו.

מנחם תלמי ■

מה שעף

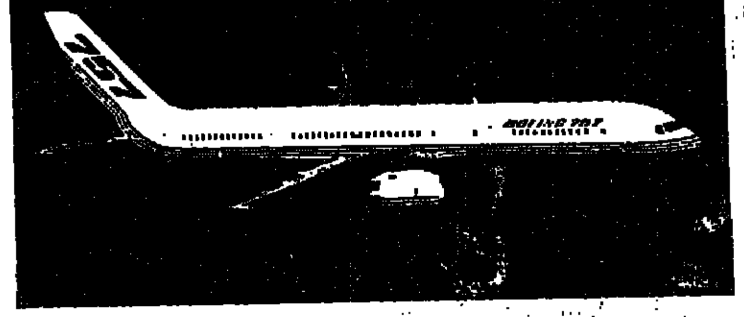

ה־757 – „יתכן שעליו יפול הפור"

אצלנו

„אל על" – בפני תוכנית הצטיידות גורלית

עובדה: כבר היום אוסרות ההנהלות של נמלי התעופה בכל ארה"ב על נחיתת מטוסי בואינג־707 בגלל הרעש העצום שהם מקימים; וזה בדיוק מה שעומד לקרות גם בכל נמלי התעופה של אירופה החל ב־1 בינואר 1988. לשישה מטוסי בואינג־707 של חברת „אל על" אין, איפוא, מה לחפש עוד בארה"ב, ואילו באירופה יש להם עוד תקופת־חסד.

מסקנה: חברת „אל על" חייבת לצייד מחדש את צי המטוסים שלה, ובקרוב, אחרת לא תוכל להנחית חלק מהם בנמלי־תעופה חשובים, ותתקשה להתחרות בחברות אחרות המחדשות את הצי שלהן ללא הרף. כבר היום חסרה ל„אל על" קיבולת מושבים בטיסות לאירופה. בטיסות לארה"ב – המצב עדיין מניח את הדעת. צפי עולמי מדבר על גידול שנתי ממוצע של 6־3 אחוזים בשנה בתנועת הנוסעים. בחברת התעופה הלאומית יושבים על המדוכה. יש ועדה מיוחדת העוסקת בתוכנית ההצטיידות, יש ישיבות ודיונים, עדיין אין החלטות. בודקים את האופציות. ההחלטות יתקבלו עד סוף הקיץ – והן חייבות להתקבל עד אז מכיוון שכל פתרון – קנייה או חכירת מטוסים – פירושו הזמנות שמתבצעות רק חודשים רבים לאחר ההחלטה.

דילמה: לחברת „אל על" אין כסף. לעומת־זה יש לה חוב מצטבר העולה על 350 מליון דולר, יש לה מטוסים חדשים שאינם רכושה ועל דלת כל אחד מהם כתוב: „רכוש ממשלת ישראל". החברה נמצאת בפירוק (זוכרים?). איזה מפרק ובית־משפט יאשר ל„אל על" הצטיידות במאות מליוני דולרים? איזו ממשלה תאשר השקעה כזו? נוסיף עוד כי לחברה יש הוצאות בטחון עצומות, שבחודשים האחרונים עוד עלו בשיעור ניכר, מסיבות ברורות.

אופציות: „אל על" חייבת להחליף את מטוסי בואינג־707 שלה. היא יכולה לקנות מטוס מתוצרת אירובוס האירופית (יותר מ־30 מליון דולר); היא יכולה לקנות מטוס של מקדונל דוגלאס, אחד מדגמי־MD (בערך אותו מחיר); יכולה לקנות אחד מדגמי בואינג – 767, 757 או 737־300 הקטן. 767 מחירו 60־50 מליון דולר, 757 – כ־40 מליון, ו־737 יותר מ־30 מליון. אגב, אם יתגלה צורך ברכישת ג'מבו – בואינג־747 חדש – הרי מחירו, רק שתדעו, יותר מ־100 מליון – ולא מדובר בדגם המתקדם ביותר.

עד כאן קניות. אפשרות אחרת – חכירת מטוסים. אפשר לחכור לזמן קצר או ארוך, שאז דמי החכירה נמוכים יותר. בסיומה של תקופת חכירה יש לחברה אופציה לרכוש את המטוס. אפשר גם „לצאת" מן העיסקה באמצעיתה תמורת תשלום פיצוי מסויים.

אשר למטוסי ה־707 הישנים והרועשים, יש עוד פתרון – התקנת ערכות השתקה (HUSH KITS) המשקיטות את המנועים, דבר שיאפשר למטוס לנחות גם בנמל־תעופה דוחה־רעש. זוהי השקעה של 4־3 מליון דולר למטוס; קונים את הערכות בחו"ל, מרכיבים בבית. זה יכול להיות פתרון לכמה ממטוסי „אל על" מדגם זה, בעיקר החדשים שבהם. האחרים, הישנים, יצטרכו ללכת.

כאמור, „אל על" עדיין לא החליטה על תוכנית ההצטיידות, אבל מותר להניח שהיא תכלול תמהיל של חכירה, התקנת ערכות השתקה ואולי־אולי רכישה של מטוס אחד מדגם בואינג־767 ארוך־טווח. אילו מטוסים תחכור החברה? אין החלטה, אבל יתכן שהפור יפול על בואינג־757, מטוס חד־יש בן 180 מושבים, המצוייד בטכנולוגיית תא הטייס המתקדמת ביותר, וזהה לאלו הקיימות במטוסי 767 ש„אל על" כבר מפעילה.

תיירות נכנסת

למה הם לא באים (מאמריקה)?

זה שהקיץ הזה כבר אבוד מבחינת תיירות נכנסת מארה"ב לישראל – זו כבר עובדה שענף התיירות קיבלה כנתון מצער. השאלה עכשיו היא מה לעשות כדי להציל את החורף הקרוב ואת אביב־קיץ '87. והנה מתברר שגם לגבי שאלה קריטית זו יש חילוקי־דעות בענף. בחרנו להביא כאן תקציר של דברים שאמרו כמה מהקובעים בתעשיית התיירות שלנו ברב־שיח מיוחד שנערך לא מכבר במלון „קרלטון" בת"א במסגרת האגודה לשיווק תיירות:

מוריס קמחי, נשיא התאחדות המלונות ובעל רשת מלונות „רם": „אנו מצויים בעיצומו של משבר עולמי בתיירות האמריקנית, ואולי כוחותינו מכדי להתמודד אתו. אי־אפשר להילחם נגד הנשיא רייגן שקרא לאזרחיו לא לצאת מגבולות ארה"ב".

רודולף שמואלי, מנכ"ל התאחדות סוכני הנסיעות: „המצב אצלנו איננו כה חמור – כבר מגיעות הזמנות לסתיו, יש סימנים להתאוששות ולדעתי מדובר במשבר שיימשך כמה חודשים בלבד. לדעתי אין עתה צורך להוריד מחירים במלונות, מכיוון שאחרי כן, כשתבוא ההתאוששות, שוב נעלה מחירים בצורה בלתי־סבירה".

עמי פדרמן, מנהל רשת מלונות „דן": „מדובר במשבר זמני בלבד. אני מתנחם בכך שהמשבר הוא עולמי וההתאוששות שתבוא תהיה מהירה. אבל גם ההתאוששות הצפוייה כבר לא תשנה את המצב העגום של שנת התיירות '86. בגלל משבר חולף של שנה אין צורך להפוך על פיה את כל מדיניות התיירות של ישראל. לא טעינו עד כה; אמנם לא הגענו ל־3 מליון תיירים, אך יש לענף הישגים גדולים ובגלל משבר אחד – לא צריך לבכות".

יעקב דובב, אגף המסחר, חברת „אל על": „הטיפול בטרור הוא המפתח לבעייה, ואינני רואה שום נחרצות מצד מדינות אירופה לעקירת הטרור משורש. לדעתי המשבר יהיה ארוך יותר משנראה לנו היום. זכרון הטרור הוא טווח המשבר, והרבה תלוי בכשרונם של אנשי השיווק לשכנע את התייר לשכוח. אין להזניח שוק אחד לטובת השני בגלל המצב הנוכחי – ישראל צריכה להמשיך ולטפל בפרסומת ועידוד התיירות הן בארה"ב והן באירופה".

אלי מסר, מנכ"ל „נתיבי אוויר אוסטריים": „עכשיו צריך לתכנן את חורף 1986/7, להיערך מחדש, להידבר עם כל גורמי ענף התיירות. הורדת מחירים איננה הפתרון – כי אין למחיר שליטה על הפחד מטרור או מהתפוצצות כור בצ'רנוביל. ראו מה קרה בבת־אחת לתיירות למזרח אירופה. צריך לתת זמן לשיכחה לעשות את שלה".

אלי פאפושדו, יו"ר התאחדות המלונות ובעל רשת מלונות „סונסטה": „המשבר פוגע עכשיו לא רק בישראל אלא גם במצרים וביוון. יש לנו בעיה בסיסית של שיווק ישראל בגלל מיקומנו ומצבנו הגיאו־פוליטי. בשביל אמריקנים רבים, מלחמת עיראק־איראן מתרחשת ליד ישראל, בירות היא 'ליד' תל־אביב וישראל בכלל כלולה בפריפריה של המשוגעים. מי שסבור שהמשבר הנוכחי יחלוף ובמהרה יורמו הנה שני מליון תיירים – טועה".

אלחנן דביר, מהנהלת „כנס"ו „כדי שנקבל ב־1987 פיצוי על אבדן 1986, צריך כבר עכשיו לעבוד קשה. באירופה שגינו בעבר – לא פיתחנו משם תיירות איכותית ועשירה אלא רק תיירות צ'רטרים עממית וזולה. אותו האירופים המתארחים במלונות 5 כוכבים בארץ נמוך, ולכן כאשר אין אמריקנים – אין להם תחליף. זה אחד הלקחים שצריך ללמוד מהמשבר".

יאיר יוצים, מנכ"ל מלונות „מוריה": „המייחד את המשבר הנוכחי הוא אורכו. האמריקנים תפסו פאניקה. מלאי קבוצות של תיירים בהכנה – אזל, פרסומים בהרחבה – בוטלו, מי שהיה מעורב בתיירות לישראל – שותק. יש גם הצדקה כלכלית לא לנסוע בגלל ירידת ערך הדולר באירופה, וישראל היא חלק מזה. טיסות־פנים בארה"ב הוזלו בגלל ירידת מחירי הדלק, ואלטרנטיבות תיירותיות יש לאמריקני בשפע בארצו ובסביבתה".

וסיכם מנכ"ל משרד התיירות רפי פרבר: „ישראל סובלת מבעיית הגדרה עצמית בתיירות' – מי אנו? ישראל איננה מתאימה לתיירות עממית וזולה, אבל אין לה מה להציע ל'תיירות שמנת' עשירה. ארץ הקודש יכולה תמיד למשוך מספר מסויים של תיירים יהודים ונוצרים, אך מה לא תצמח עליה מסגרת במספר התיירים. אין פה קזינו, אין 'שופינג' מיוחד, אין עסקים ואין השקעות מיידיות־עימה. לדעתי צריך לבחור בכיוון של תיירות מאסיבית – תיירות נופש – ואני מאמין גדול באירופה כמקור לתיירות זו. לכך יש להכשיר תשתית רצינית וזה עולה הרבה כסף. מאות של תיירים אירופיים מחפשת חופים, מלונות גדולים וזולים, מלונות־דירות, אוכל טוב וזול. על זה צריך לעבוד".

חופש שלווה בתעלות אנגליה ושוט אל החופש

להשכרה סירות לנהיגה עצמית מ־2 מיטות ועד 10 מיטות באחד מ־34 מעגנים ברחבי אנגליה וסקוטלנד

תאר לך יום קיץ בסביבה כפרית באנגליה. אתה אוכל את ארוחת־הבוקר שלך ובינתיים השמש מפזרת לאיטה את ערפילי הבוקר המוקדמים. לעיניך מתגלה נוף מרהיב של שדות ירוקים, עצי אלון עתיקי־ימים וכבשים רועים בשקט בברי הדשא.

והנה, הגיע הזמן להתיר את חבל הספינה ולזוז. אתה מוכן ליום נוסף של גילויים – תגליות של יופי ואוצרות ההיסטוריה לאורך תעלה אנגלית. רק אתמול שהית במקום הולדתו של שייקספיר סטרטפורד־און־אבון. היום אולי תבקר בכנסיה בת מאות שנים בכפר כמעט בלתי־ידוע. או אולי רק תערוך טיול קצר למאפיה המקומית כדי לקנות לחם טרי מאותו הבוקר.

אתה רב־החובל של ספינתך, ומתקדם בדיוק לפי הקצב שלך. כבישיך הם נתיבי־המים הפנימיים של בריטניה. תעלות־מים אלו נבנו בתחילת המהפכה התעשייתית לפני כ־200 שנה כדי לספק מערכות תובלה, אך הקצב הנהדר של עולמנו המודרני זנח אותן. הכבישים החדישים וההתערבות הכללית של המאה ה־20 גרמו לחיפוש שיטות שונות.

כיום מקיימת רשות נתיבי המים הבריטית את התעלות האלה לשם הנאתך בשיט ספינות. עומדים לרשותך 2400 ק"מ של תעלות המשתרעות על רוב שטח אנגליה ועל חלקים גדולים של סקוטלנד.

באופן מוחשי ביותר מהווה ספינת־התעלות האנגלית את המפתח לגילוי לבליבה של ארץ זו. אתה נפגש עם התושבים המקומיים ולא רק עם פקידי בתי־מלון, שותי רכבות ומורי־דרך לתיירים.

תוכל למצוא כאן פונדק מיוחד שתמיד רצית להכיר, שייטים אחרים שיעזרו לך ואתה תסייע להם בהפעלת הסכרים. בכל קילומטר יתגלה בפניך יותר ויותר עברה העשיר של אנגליה, תוכל לעצור ולהתעניין במצא להנאתך, או להמשיך אל מעבר לסיבוב הבא של התעלה לפי רצונך.

ספינתך מעוצבת באופן מיוחד עבור נתיבי המים המיוחדים האלה. היא ארוכה וצרה אך עיצובה הפנימי מרווח להפליא. זהו בית־נופש שט שלם, הכולל מטבח ושרותים. זו תערובת נהדרת של נוחות החיים המודרניים והרומנטיקה של מסורת מתי בריה־ימים.

הקצב הוא איטי. תנוח ותרגה את עצביך. אל תדאג לזמן החולף. המהירות המירבית בתעלות היא כ־7 קמ"ש ואף קצב זה ייראה לך די מהיר, אחרי שהספקת לעצור לארוחה, לקנות מצרכים, לטייל בכמה מקומות ביבשה ולעבור מספר סכרים. בוודאי לא יתחשק לך לנסוע יותר מ־15 עד 20 קילומטרים ביום. תוכל לבקר בלונדון, באוקספורד, בסטרטפורד־און־אבון, יורק ובמקומות מעניינים ומפורסמים רבים אחרים.

אפשרות נוספת העומדת לרשותך היא מסע־שיט ב„ספינות מלון". בספינה כזאת יש צוות המטפל בעבודת־הניווט ומכינים את כל ארוחותיך. ספינות כאלה נוסעות כרגיל בזוגות ומספקות לך את כל השרותים הדרושים לחופשת־מרגוע אמיתית.

השיט, בספינות־התעלות נהוג בבריטניה בעונות האביב, הקיץ והסתיו. על מנת להבטיח שתקבל בדיוק את הספינה שתרצה, כדאי להזמין מספר חודשים מראש.

אולי אף פעם לא יצאת לשיט אל תחשוש. הספינות תוכננו לנוחותם של חובבים מתחילים. האדם שמשכיר לך את הספינה ימסור לך את כל ההוראות הדרושות. אין גם צורך ברשיון נהיגה או הפעלה. במקומות ששם עוברות התעלות בהרים, הסכרים מרימים ומורידים אותך.

בתעלה הקלדונית מפעילים את הסכרים עבורך. ביתר המקומות תצטרך לעשות זאת בעצמך. אין זה דבר מסובך. משכיר הספינות יסביר לך גם את הפעולה הזאת ואת שיטת הפעלה הסכרית הפשוטה.

במשך השיט לא תתקשה במציאת מזון, חנויות, משרדי דואר, בנקים וכדומה. מלבד המזון יש בספינות מלאי של ציוד מלא לשיט־חופשות. כל הדרוש מצדך הם רק בגדיך וחפציך האישיים. בכל מקרה: אל תשכח להביא תלבושת מתאימה לימי גשם!

חברת השכרת הספינות תשלח לך הוראות כיצד להגיע לאתר ההשכרה במכוניות או באמצעות התחבורה הציבורית. בכל אתרי ההשכרה יש חניה חינם. כאשר תתכנן את ביקורך הבא באנגליה חשוב על אפשרות נהדרת להכיר ארץ מזווית שונה לגמרי. ■

ענת טורס – יעל שרז מאפו 20 תל־אביב טלפון 228183

פורטו קאראס

אתר הנופש היפה ביותר בצפון יוון. אירופה „גילתה" אותו מזמן ועתה במחיר הכרות לישראלים רק –.555 $.

כולל: טיסות, 7 לילות (8 ימים) במלון חמישה כוכבים, חוף ים משגע, עיירה ציורית, בריכת שחיה, מתקני ספורט, מגרשי טניס, מגרשי גולף, רכיבה על סוסים, מרכז קניות, מועדון ריקודים ועוד...

פרטים והרשמה: בלקנים, רחוב בן צדוק 3 יפו (פינת שד' ירושלים 34)

טלפונים: 823510, 812363-4, 836501.

הטיסות הן מסוג OFF LINE ובהתאם לתקנות טיסות שכר של מינהל התעופה האזרחי רשיון מס' 084.

בית הבמבוק

מפעל לייצור רהיטי במבוק

קנה ישירות מהמפעל וחסוך עד 50% מהמחיר

מבחר גדול של מוצרי במבוק באיכות מעולה:
★ חדרי שינה ★ מיטות זוגיות ★ פינות אוכל ★ שרפרפים ★ כורסאות טלוויזיה ★ ספה עם מיטה נפתחת ★ סלונים (כולל ריפוד וצבע).

לבחירתך מבחר מגוון של בדים לריפוד.
המכירה ליחידים, סוחרים, מוסדות ובתי מלון.

חדש!

בית הבמבוק — מפעל הקליטה:
אזור התעשיה אופקים (ע"י מד"א) טלפון: 057-922137.

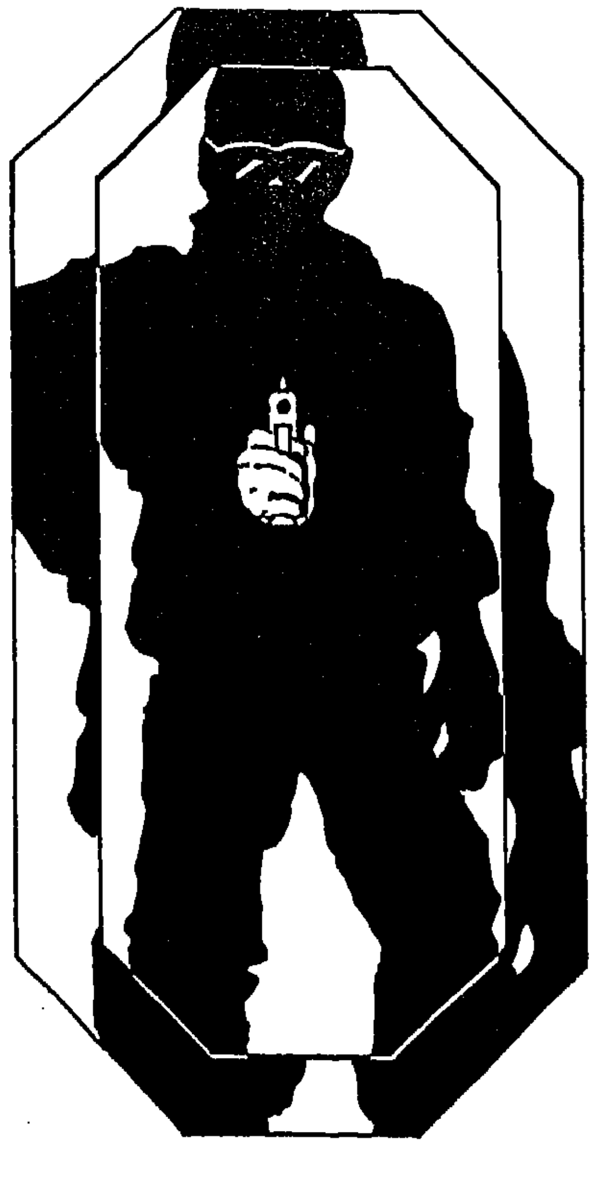

קורסי ירי להגנה עצמית

לגברים • לנשים • למפעלים ראויים • למוסדות
יעוץ מקצועי • אביזרים

הקורסים נערכים במטווחים מאושרים ברחבי הארץ ע"י צוות מדריכים מנוסה בניהולו של דובי יונג, לשעבר קצין הקליעה והצלפים של היחידה ללוחמה בטרור.

לפרטים והרשמה:
ירי מבצעי בע"מ, ת.ד. 555 בני־ברק
טלפון: 03-773299

נשק

„מגנן" מרכז הנשק הגדול בירושלים נוסד בשנת 1977, החנות מספקת כלי נשק ותחמושת ואמצעי הגנה מגוונים. לרשות הלקוחות עומד מומחה לנשק המסייע בהכוונה והדרכה בכל הקשור לנשק ואביזריו.

כמרכז יחיד לנשק בירושלים וסביבתה מספקת החנות שירות תיקונים לאקדחים ורובים. כמו כן היא מעמידה לרשות בעלי הנשק באיזור מיטווח ירי ששרותיו ניתנים במחצית התשלום.

שרות מיוחד נוסף לאלה שרכשו אקדח ב„מגנן" ניתן שי נרתיק ומינוי שנתי חינם במיטוות,

לאלו המבקשים לתת את הנשק למשמרת מפאת נסיעה או כל צורך אחר, יש אפשרות לאפסן את הנשק ב„מגנן" לפרק הזמן הרצוי.

קיימת אפשרות להחליף אקדח ישן בחדש ללא עמלת תיווך.

יתרה מכך אקדחים מסוימים נמכרים במחיר זול יותר מיבואן.

המיגוון כולל אקדחי קשת, רובי קשת וסכיני צייד משגעים לאספנים.

כימים אלה נפתחה חנות נוספת של „מגנן" במרכז התיירות באילת.

מגנן בע"מ
מרכז הנשק הגדול בירושלים

★ מבחר אקדחים חדשים ומשומשים
★ כל סוגי התחמושת והאביזרים
★ שוקרים חשמליים וגז מדמיע

★ מבחר סכינים מדליק לציד ואספנים!!!
★ החלפת אקדח ישן בחדש ללא עמלת תיווך

יעוץ והדרכה חינם!

מגנן
לה נשק!

רח' בן סירא 18, ירושלים טל. 02-224185
אילת מרכז התיירות 059-76440

☆ אקדחים ☆ רובים
☆ קשתות

קניה, מכירה
החלפה ותיקונים

גז מדמיע
תחמושת

תנאים
מיוחדים
לכוחות
הבטחון

עולם הנשק בע"מ

ת"א, אבן גבירול 37
טלפון 251484

בית מסחר לנשק

הגנה בע"מ, בית א.מ.י. טל. 051-25925 אשקלון
רובי צייד ☆ רובי אויר ☆ אקדחים
תחמושת מכל הסוגים

מלחמת סרטי הצילום

כתוצאה מן התחרות בין היצרנים, צפויים לנו סרטי צילום חדישים, שבהם שילוב של רגישות גבוהה יחסית, ואיכות מעולה שהתאפשרה עד כה רק בתנאי אור טובים במיוחד.

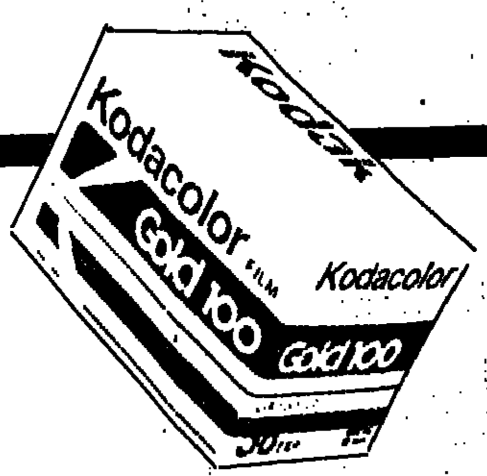

וראכרום 200 הוא שם של סרט צילום חדש שעומד לחולל שיפור מעניין בצילומי צבע. הידיעה על הופעתו הקרובה גרמה לתחילת מלחמה על שוק סרטי הצילום של העתיד.

עורכי העתון MODERN PHOTOGRAPHY היוצא לאור בארה"ב טוענים כי מירב הסיכויים שסרט זה יוצע למכירה עד סוף שנת 1986. חוסר הוודאות נובע מהדרך בה התגלגלו דוגמאות של המוצר החדש אל מערכת העתון.

בכתבה שפורסמה בגליון מאי, מספרים כותביה, כי חודשיים קודם לכן התקבלה במערכת חבילה מסתורית ללא שם השולח. כשפתחו עורכי העתון את החבילה, מצאו בה פתק: „מצורפים ששה סרטים של קודכרום 200. נסו אותם ותווכחו שהתוצאות מעניינות מאוד. שלכם, חבר".

מכיוון שמאורע יוצא דופן זה התרחש במרץ, שיערו במערכת שזו מתיחה לקראת הראשון באפריל. איך בכל זאת פותרים את התעלומה? טוענים את הסרטים כמצלמה, מצלמים לפי 200 אסא, ומפתחים בתהליך המיוחד לסרטי קודכרום.

והתוצאות? לפי מה שנכתב בעתון, הרי שמצפה לנו חוויה צבעונית חדשה. לשיקופיות שצולמו בסרט המסתורין, היו תכונות אופייניות לסרטי קודכרום, אמינות צבע גבוהה וצבעים עשירים. התוצאות היו בעלות חדות גבוהה וגרעיניות נמוכה יחסית לסרטים בעלי רגישות דומה.

מה מסעיר כל־כך בסרט בעל רגישות בינונית בתקופה שסרטים בעלי רגישות גבוהה יותר מציפים את השוק? סרטי הקודכרום נחשבו מאז ומתמיד לסרטים צבעוניים מיוחדים במינם, כמעט ללא תחרות. האמינות ועושר הצבעים שלהם, הגרעיניות הנמוכה והחדות הם הנקודות החזקות של הסרטים. עם זאת, היתה לסרטים אלה מגרעת אחת, הרגישות שלהם היתה נמוכה מאוד. עד היום הרגישות הגבוהה ביותר שהצליחו להשיג בסרטי קודכרום היתה 64 אסא.

בקודק מקווים כנראה שסרט חדש זה, בעל רגישות של 200 אסא, ותכונות קודאכרום, יגדיל את חלקה של החברה בשוק סרטי צילום.

בעוד שהמסתורין האופף את הקודכרום טרם נמוג, הרי שאין כל מסתורין בסרטים הצבעוניים החדשים שהוציאה קודאק לשוק בחודשים האחרונים.

באנגליה הם משווקים תחת השם ויוראקולור גולד 100 ו־400. בארה"ב – ויוראקלור יו.אר.ג'י. 100 ו־400. איך שלא תקראו להם, סרטים אלה מחליפים את סרטי ה־VR 100 ו־400, על מנת להמשיך ולעמוד בתחרות עם סרטי צילום חדשים וטובים של חברת פוג'י.

מהנדסי חברת קודאק שיפרו את חדות התמונה ע"י מעבר מסרט בעל תחליב של 14 שכבות לסרט בעל תחליב של 10 שכבות (תחליב דק יותר מעניק חדות גבוהה יותר, על־ידי מניעת פיזור האור בתוך הסרט). בעוד שסרטי פוג'י בעלי רגישות דומה עלו במקצת על סרטי ה־VR בצבעים העשירים, הסרטים החדשים הופכים את מאזן הכוחות.

כדי להוכיח שבפוג'י לא יושבים באפס מעשה, הוציאה החברה סרט חדש לשוק, בעל רגישות של 1600 אסא. את הסרט מפתחים בתהליך ה־E-6 של קודאק, והוא מיוצר כך שניתן לצלם בו אפילו לפי רגישות 3200 אסא, ועדיין לקבל תוצאות טובות (עם פיתוח מתאים). סרט זה מופץ בארה"ב רק דרך מספר סוכנים של פוג'י המשרתים צלמים מקצועיים.

למצלמים בצבע לא נותר אלא לקטוף את הפירות החדשים של התחרות בין יצרני הסרטים, ולחכות בסקרנות ליבול הבא.

עידו פדהצור ■